

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งในจังหวัดลพบุรีทั้งสิ้น 605 แห่ง โดยตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง 215 แห่ง อำเภอบ้านหมี่ 56 แห่ง อำเภอชัยบาดาล 101 แห่ง อำเภอโคกสำโรง 57 แห่ง อำเภอลำสนธิ 6 แห่ง อำเภอพัฒนานิคม 79 แห่ง อำเภอท่าหลวง 15 แห่ง อำเภอสระโบสถ์ 14 แห่ง อำเภอโคกเจริญ 6 แห่ง อำเภอหนองม่วง 21 แห่ง และอำเภอท่าม่วง 35 แห่ง (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี, 2547)

ตำบลมูจลินท์เป็นตำบลหนึ่งที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี แต่เดิมขึ้นอยู่กับตำบลโคกสลด แต่เนื่องจากมีประชากรเพิ่มขึ้นมาก การปกครองด้วยหมู่บ้านเดิวนั้นมีปัญหาดูแลไม่ทั่วถึง ทำให้ต้องแยกตัวมาตั้งเป็นตำบลมูจลินท์เมื่อปี พ.ศ. 2524 โดยได้แบ่งออกเป็น 9 หมู่บ้าน สถิติประชากร ในปี พ.ศ. 2548 มีประชากรทั้งสิ้น 702 ครัวเรือน 1,936 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์, 2548) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และทำประมง โดยมีแม่น้ำบางขามเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่เป็นแหล่งน้ำขังไว้ใช้อุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี

ในปี พ.ศ. 2538 ได้มีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน 2 โรงงาน คือ โรงงาน ซินเทอร์ พลาสติกไทย ที่ผลิตพลาสติกซึ่งมีส่วนประกอบของโพลีเอสเตอร์ลิน ที และสารเคมีอื่นๆ โดยมีทุนจดทะเบียน 34 ล้านบาท และโรงงานอิน โดรามาทีกซ์ไทล์ ซึ่งเป็นโรงงานที่ผลิตเส้นใยจากขนสัตว์ ซึ่งมี Scoured wool 5,610 ตัน Carding oil 48 ตัน เป็นวัตถุดิบ มีทุนจดทะเบียน 634 ล้านบาท ซึ่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตของทั้งสองโรงงานนี้ หากไม่มีการจัดการที่ดี หรือผู้ประกอบการโรงงานขาดความรับผิดชอบถึงของเสียที่ได้จากกระบวนการผลิตลงสู่แม่น้ำหรือสิ่งแวดล้อมอื่นๆโดยไม่มีการบำบัด ย่อมเกิดผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้บริเวณ โรงงานอุตสาหกรรมทั้งสองแห่งนี้อย่างแน่นอน แต่การเข้ามาตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณที่มีประชาชนพักอาศัยนั้น ก็มีข้อดีในเรื่องของการสร้างงานให้กับคนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงโรงงานทั้งสองแห่งนี้ด้วยเช่นกัน

จากการที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งในพื้นที่ที่เป็นชุมชน ซึ่งมีประชาชนพักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ในส่วนของประชาชนในหมู่บ้านตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีพื้นฐานสังคมเป็นแบบสังคมเกษตรกรรมมาก่อน โดยประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก และต้องปรับตัวเข้าสู่สังคมแบบใหม่คือสังคมอุตสาหกรรมนั้น ประชาชนในหมู่บ้านแห่งนี้เขามีความคิดเห็นอย่างไร โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรมทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็น และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อนำเอาผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างสังคมเกษตรกรรมและสังคมอุตสาหกรรมได้อย่างมั่นคงปลอดภัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทำการศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
3. ข้อมูลที่ได้สามารถเป็นฐานข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการเรื่องโรงงานอุตสาหกรรม ในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความคิดเห็น และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน โดยมีประชากรทั้งหมด 1,936 คน

นิยามศัพท์

เพศ หมายถึง เพศของประชาชนในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งจำแนกเป็น 2 เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนับอายุเต็มตามปฏิทินจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกเป็น กลุ่มอายุระหว่าง 18-30 ปี กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี กลุ่มอายุระหว่าง 41-50 ปี กลุ่มอายุระหว่าง 51-60 ปี และกลุ่มอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกเป็นต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญาหรือ ปวช./ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็นรายได้หลักในการเลี้ยงชีพ ซึ่งจำแนกเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัทเอกชน นิสิต นักศึกษา เกษตรกร และอื่น ๆ

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจากการประกอบอาชีพในแต่ละเดือน โดยแบ่งออกเป็นต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน 5,000-10,000 บาทต่อเดือน 10,001-15,000 บาทต่อเดือน 15,001-20,000 บาทต่อเดือน และ 20,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน

ประชาชน หมายถึง บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคล จะแตกต่างกันไปในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ของประชาชนในเขต ตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

โรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง อาคารสถานที่ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไป โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับผลิต ประกอบซ่อมแซม บำรุง หรือทำงานสิ่งใด ๆ โดยมีสถานที่ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำบางขาม และส่งผลกระทบต่อประชาชนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้แก่ โรงงานอินโดรามาแท็กซ์ (ประเทศไทย) บจก. และโรงงานชินเทอร์ พลาสติกไทย บจก.

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ที่เกิดขึ้นในจิตใจ เกี่ยวกับผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรม ของประชาชนในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความรู้ของประชาชนในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งใกล้และไกล มองเห็นได้ และมองไม่เห็นได้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์

ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง ความรู้ของประชาชนในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยยังคงคำนึงถึงความคงอยู่ของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติไม่ให้เกิดการทำลาย

ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต หมายถึง ความรู้ของประชาชนในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความพร้อม และสามารถที่จะดำรงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ค่านิยมทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในระดับสูง หมายถึง ประชาชนในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านบวก

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชน ในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม
3. แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต
6. สภาพทั่วไปของตำบลมูจลินท์
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยม โดยการแสดงความคิดเห็นออกมานั้นไม่จำเป็นต้องประกอบไปด้วยอารมณ์หรือพฤติกรรมในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผู้ที่ให้ความหมายของความคิดเห็น ไว้ดังนี้

Good (1973: 339) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นหมายถึง ความเชื่อ ความคิดหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่

Kolesnik (1970: 296) ให้ความหมายว่าความคิดเห็น หมายถึง การแปลความหมายหรือการลงความเห็นที่เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริง ซึ่งแต่ละบุคคลคิดว่าถูกต้องแต่บุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ได้

Eagle and Snellgrove (1969: 593) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางด้านเจตคติที่ออกมาเป็นคำพูด เป็นการสรุปหรือลงความเห็นโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

Oskamp (1997: 12) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง แนวคิดที่สำคัญและใกล้เคียงกับทัศนคติบ่อยครั้งที่เราใช้สองคำนี้ในความหมายเดียวกัน ทัศนคติเป็นความคิดเห็นกับความเชื่อ เป็นความรู้สึกแรกที่เรียกว่าเป็นอารมณ์ ความคิดเห็นเป็นการตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบต่อเหตุการณ์หรือความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ขณะที่ทัศนคติรวมถึงความต้องการและความปรารถนาของบุคคลต่อเหตุการณ์หรือความสัมพันธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นด้วย

Wahlmen (1973: 34) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น คือ ภาวะของจิตใจที่ผ่านประสบการณ์ แล้วเกิดเรียนรู้และผลักดันให้เกิดความคิดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

Webster (1967: 385) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้อันแท้จริง แต่จะตั้งอยู่ที่จิตใจ ความเห็นและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่ว่าจะน่าจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้

กฤษณ์ (2531: 37-38) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่อยู่บนความแน่นอนหรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจ บุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือปกป้องความคิดเห็นนั้น ความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริง ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคล เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม ฯลฯ และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้

กันยา (2532: 107) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง พฤติกรรมอย่างหนึ่ง เป็นการใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปของความเห็น

ณรงค์ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน บุษปราวณี, 2543: 8) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลมีต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเป็นอิสระจากอารมณ์ต่างๆ หรือไม่มีอารมณ์แอบแฝงอยู่ และส่วนประกอบด้านความรู้ จะมีความสำคัญอย่างเด่นชัดในความคิดเห็น โดยที่ความรู้ อาจอยู่ในรูปของข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ

นพมาศ (2539: 99) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง พฤติกรรมส่วนหนึ่งที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์จะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่า สิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความเป็นใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากในการสำรวจประชามติ (Polling) เพื่อหยั่งรู้ว่าพรรคใด หรือผู้ใด มีโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งสูงกว่า ซึ่งนับได้ว่าการหยั่งประชามติเป็นเครื่องมือทางวงการวิชาการที่นำมาใช้ในวงการเมืองและสังคม และการแสดงประชามติ คือ การแสดงความคิดเห็นนั่นเอง

บ้งอร (2540: 19) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านเจตคติที่ออกมาเป็นคำพูด เป็นการสรุปหรือการลงความเห็น โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่ ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละคน ในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินผลถึงใดสิ่งหนึ่งจากกรณีแวดล้อมต่าง ๆ หรือความคิดเห็นเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าซึ่งถูกจำกัด แต่เป็นสิ่งเร้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากความโน้มเอียง (Predisposition) ความโน้มเอียงนี้เองที่ทำให้แต่ละคนปฏิบัติตาม ซึ่งเรียกว่า โครงสร้างทางทัศนคติ ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นพื้นฐานของความคิดเห็นและมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่าเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และความคิดเห็นย่อมได้รับอิทธิพลของทัศนคติ และกล่าวว่าความคิดเห็นไม่จำเป็นที่จะต้องแสดงความรู้สึก อารมณ์ หรือแม้กระทั่งการแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนองหรือไม่ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นเพียงคำพูดพร้อมเหตุผลที่บุคคลคิดขึ้นมา และถ้ามีคนไม่เห็นด้วย บุคคลนั้นก็อาจเปลี่ยนคำพูดดังกล่าวได้ เช่น บุคคลผู้หนึ่งมีความคิดเห็นว่ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งทำหน้าที่ได้ไม่ดีเท่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้ง และทำหน้าที่ได้ไม่ดีเท่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ถ้ามีผู้คัดค้านความคิดเห็นนั้น โดยยกเหตุผลมาคัดค้านมากมาย ในที่สุดบุคคลนั้นก็อาจเปลี่ยนความคิดเห็นได้

บุญเรียง (2533: 78) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติ การที่บุคคลกล่าวว่าเขามีความเชื่อหรือความรู้สึกอย่างไร เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

บุญปราณี (2543: 8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนไปได้ตาม

ข้อเท็จจริงหรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เช่น ความเชื่อ พื้นความรู้ สถานภาพและสภาพแวดล้อม

ประคอง (2525: 3) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่งแต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมื่ออารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

ประภาเพ็ญ (2526: 3) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักมื่ออารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

ปรียาพร (2530: 25) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งวิจรรย์ญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความคิดเห็นมีลักษณะที่แคบกว่าทัศนคติ ในขณะที่ทัศนคติเป็นสิ่งที่แสดงสภาพความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แต่ความคิดเห็นจะอธิบายเหตุผลเฉพาะ

เรืองเวทย์ (2522: 20) กล่าวว่า “..ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือการปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้..”

รัชนิกร (2528: 55) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ประเมินผลมาเป็นทัศนระของพอใจหรือไม่พอใจของบุคคลหรือกลุ่มคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้นถ้าจะวัดทัศนระก็มักจะวัดความคิดของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งนั้น

สุโท (2525: 58-59) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ

จากความหมายทั้งหมดพอสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจโดยอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลให้บุคคลนั้นมีความรู้และความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ ซึ่งคนเรา จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

องค์ประกอบของความคิดเห็น

ไพโรจน์ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน บุญชนก, 2542: 25) ได้กล่าวถึงทัศนคติและความคิดเห็นของบุคคลไว้ว่ามีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) คือ การเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้นและกาย ตาและหูเป็นส่วนประกอบทางร่างกายที่ทำให้เกิดทัศนคติมากที่สุดจากการได้ยิน ได้เห็น แล้วสร้างสมเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เข้าสู่สมอง โดยสมองเป็นส่วนกำหนดความคิด แยกแยะ เหตุผลออกมาเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทั้งทางบวกและทางลบ

2. ความรู้สึก (Affective) เป็นความรู้สึกที่แสดงออกมาเองเพื่อบ่งบอกถึงความรัก ความโกรธ หรือความเกลียดชังต่าง ๆ

3. พฤติกรรม (Behavior) เป็นการแสดงออกต่าง ๆ ที่สามารถสังเกตได้จากองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการของทัศนคติที่กล่าวมาข้างต้น ทัศนคติจะเกิดขึ้นได้ด้วยองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้ จนก่อให้เกิดการจัดรูปแบบต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล การเลียนแบบในสังคมและการปรับตัวให้เข้ากับสังคม โดยมีผลเกี่ยวเนื่องถึงการจูงใจ การเรียนรู้เป็นจิตวิทยาทางสังคม

สุรงค์ (2529) ให้ความหมายว่า องค์ประกอบของความคิดเห็น หมายถึง การรวมเอาสิ่งต่าง ๆ หลายๆอย่างเข้าด้วยกัน เช่น

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) คือ ประสบการณ์ต่อวัตถุ สถานการณ์ ทำให้เกิดความรู้ ความคิดเห็น หรือความเชื่อ

2. ความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Component) ซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ความเข้าใจ

3. พฤติกรรม (Behavior Tendency) เป็นความพร้อมของบุคคลที่แสดงออกตามความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและอารมณ์ที่มีต่อวัตถุ บุคคล หรือสถานการณ์

ประเภทความคิดเห็น

Remmer (n.d. อ้างถึงในบุษปราณี, 2543: 11) ได้จำแนกความคิดเห็นออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด - ลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลม ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ การมีความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นอยู่กับ ความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้สึกความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น

เนื่องจากความคิดเห็นเป็นการแสดงออกในรูปแบบหนึ่งของทัศนคติ ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นจึงได้พิจารณาถึงการเกิดทัศนคติ ซึ่งเป็นเสมือนที่มาหรือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลดังที่ ถวิล (2526: 65-67) กล่าวถึงการเกิดทัศนคติว่า เกิดจากประสบการณ์ การอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลของสื่อมวลชน เหตุการณ์ที่ประทับใจ บุคลิกภาพของบุคคล ความต้องการที่จะบรรลุผลตามที่ปรารถนา และอื่น ๆ อีกหลายประการ ซึ่งมนุษย์จะเรียนรู้หลังเกิด อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นมี 4 ประการ คือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้พบด้วยตนเอง และการไปพบนั้นทำให้เกิดความพึงใจ กลายเป็นทัศนคติของบุคคลนั้น

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication From Others) โดยปกติในชีวิตประจำวันคนเราต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ดังนั้นจึงรับเอาทัศนคติหลายอย่างไว้โดยไม่ตั้งใจ เพราะ

การเกี่ยวข้องกับกันนั้นเป็นลักษณะที่ไม่มีแบบแผน โดยจะเป็นกลุ่มครอบครัว เครือญาติหรือผู้ที่สนับสนุนกัน ส่วนตัวกลางที่เป็นสื่อสำคัญและมีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติ คือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสารต่าง ๆ

3. รูปแบบ (Models) บ่อยครั้งที่ทัศนคติพัฒนามาจากการเลียนแบบ กล่าวคือ เป็นการมองดูบุคคลอื่นว่ากระทำหรือปฏิบัติต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างไร แล้วก็จำเอาเป็นแบบปฏิบัติ ซึ่งรูปแบบนั้นจะก่อให้เกิดทัศนคติได้มากหรือน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้เป็นบุคคลที่เขายอมรับนับถือเพียงใด

4. องค์ประกอบของสถาบัน (Institutional Factors) อันได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน หน่วยงาน วัด สมาคม องค์กรต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสถาบันเหล่านี้มีส่วนร่วมในการสร้างทัศนคติของบุคคล

Foster (1952: 119) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ (Experiences) ที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นคุ้นเคยอาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรง (Direct Experiences) การได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านหนังสือโดยไม่พบเห็นของจริงถือเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยม (Value System and Judgment) เนื่องจากกลุ่มในแต่ละกลุ่มค่านิยมและการตัดสินค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน

Oskamp (1997) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น ดังนี้ ความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องคล้ายกันหรือเหมือนกันเสมอไป ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับอิทธิพลต่อการแสดงออกในเรื่องนั้น ๆ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological Factors) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล และจะมีผลต่อการศึกษา

ทัศนคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ส่วนปัจจัยด้านสรีระ เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและทัศนคติของบุคคล

2. ประสบการณ์ของบุคคลโดยตรง (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดทัศนคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Perennial Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูอบรมของพ่อแม่และครอบครัว

4. ทัศนคติและความคิดเห็นต่อกลุ่ม (Group Determinants of Attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือทัศนคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็นและทัศนคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม

ระดับความคิดเห็น

อุทัย (2519: 30-31) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นของคนมีหลากหลายระดับ คืออย่างผิวเผิน อย่างลึกซึ้ง สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวอยู่เป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่วไปไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของคนทุกคน และติดตัวอยู่เป็นเวลานาน ส่วนความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้ง เป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่าง และมีอยู่เป็นเวลาอันสั้น เรียกว่า Opinion เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอต่อการพิสูจน์ มีความรู้สึกแห่งอารมณ์น้อยและเกิดขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายตัวเร็ว

การวัดความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นลักษณะของบุคคล การวัดจึงวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้ แต่มีข้อแตกต่างของประสบการณ์และปัจจัยอื่น ๆ จึงมีวิธีการวัดความคิดเห็น (Shaw and Wright, 1976: 28-29) ดังนี้

1. การฉายภาพ (Projective Technique) เป็นการวัดโดยการสร้างจินตนาการจากภาพโดยภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมา และสามารถพิจารณาได้ว่าบุคคลมีความคิดเห็นหรือมีความรู้สึกอย่างไรต่อภาพที่เห็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับเป็นสำคัญ

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการซักถามบุคคล ช่วยให้ได้ข้อมูลที่ขยายครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

3. การส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่สิ้นเปลืองเวลา และเงินทุนน้อยกว่าวิธีอื่น โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มที่ต้องการศึกษาให้ตอบกลับมา แต่มีข้อจำกัดอยู่ว่าผู้ที่ถูกถามต้องอ่านออกเขียนได้

4. การให้เล่าความรู้สึก (Self-report) เป็นการวัดโดยการให้บุคคลเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายตามความรู้สึกนึกคิดตามประสบการณ์และความสามารถออกมา

พรเพ็ญ (2531) ได้เขียนในเอกสารบรรยายของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่องการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นมีอยู่หลายวิธี แต่ที่แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone's Method) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดออกเป็นปริมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็น scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal – Appearing Interval)

2. วิธีกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน สามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดและแสดงถึงการสะสมข้อความคิดเห็น

3. วิธีจำแนกแบบ S-D Scale (Semantic Differential Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นโดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ ที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติที่นิยมแพร่หลายเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่ายประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยยึดอันดับความเห็นว่าเป็นเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +2+1 0-1-2 ตามลำดับ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาความคิดเห็นโดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือประกอบการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ขึ้นแทนพระราชบัญญัติโรงงานเดิมที่ใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 โดยให้คำว่า “โรงงาน” หมายความว่า อาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไป โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิต ประกอบ ซ่อมแซม บำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำงานสิ่งใดๆ ทั้งนี้ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติโรงงาน, 2535)

ประวัติการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย

การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยเริ่มต้นอย่างจริงจังเมื่อราวต้นทศวรรษ 2500 โดยรัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ในระยะแรกเพื่อการตอบสนองความต้องการอุปโภค บริโภค ภายในประเทศ และเป็นการลดปริมาณการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ปรากฏว่าประเทศไทยมีโรงงานที่ได้รับอนุญาตในการประกอบการอยู่เพียง 631 โรงเท่านั้น อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งมีอยู่ 112 โรงงาน อุตสาหกรรมแปรรูปโลหะมีอยู่ 98 โรง อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล 69 โรง อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ 59 โรง อุตสาหกรรมผลิตเคมี 38 โรง และ อุตสาหกรรมยางพารา 35 โรง ฯลฯ ต่อมาในทศวรรษ 2510 รัฐบาลได้มีนโยบายหันเหไปเน้นการ

ส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก แต่รัฐบาลก็ยังให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าอยู่มาก ทำให้อุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าได้รับความคุ้มครอง เช่น อุปกรณ์การขนส่ง อุตสาหกรรมกระดาษ ยางพาราและเครื่องจักรกลเคืบโตสูงกว่าระดับขยายตัวโดยเฉลี่ยในภาคอุตสาหกรรมทั่วไป

นอกจากนี้ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมในทศวรรษ 2510 ยังทำให้ในปี พ.ศ. 2522 จำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตในการประกอบกรมีจำนวนสูงถึง 19,691 โรง เพิ่มขึ้นจากปี 2512 ถึง 30 เท่า ในจำนวนนี้อุตสาหกรรมอาหารยังคงมีจำนวนมากที่สุดถึง 4,200 โรง รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปโลหะและเครื่องกล ซึ่งมีอยู่จำนวน 2,859 โรง และ 2,422 โรง ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2532 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยได้เริ่มก้าวเข้าสู่ยุคประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ส่งผลให้จำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตในการประกอบกรในประเทศมีสูงถึง 51,500 โรง ซึ่งอุตสาหกรรมยังคงมีมากที่สุด 10,099 โรง รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์ขนส่งและอุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักรกล ซึ่งมีจำนวน 6,553 และ 6,141 โรง ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย

บริษัท เอ็กเซลเลนซ์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด (2547) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดกรอบในการพัฒนาประเทศในระยะปานกลาง ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาว และมีกรดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพ การวางรากฐานการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง ยั่งยืน การบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทยทุกระดับ และการแก้ไขปัญหาความยากจนและเพิ่มศักยภาพและโอกาสของคนไทยในการพึ่งพาตนเอง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งในยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ โดยใช้เทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ช่วยเพิ่มผลผลิต เพิ่มทักษะแรงงาน และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ และพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ ตลอดจนบริหารจัดการและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานความ

ปลอดภัย เพื่อสนับสนุนการสร้างงาน ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ในประเทศให้ดีขึ้น สำหรับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมมีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1) การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่คนไทยมีความชำนาญและมีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบครบวงจร โดยผ่านสถาบันเฉพาะทางที่ได้พัฒนาให้เข้มแข็ง ควบคู่ไปกับการปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มีการพัฒนาทักษะแรงงาน รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเพื่อให้แข่งขันได้

2) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการแข่งขันและความร่วมมือให้สามารถประสานประโยชน์ร่วมกัน ภายในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค โดยการผลักดันความร่วมมือในกลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออก ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งขยายความร่วมมือกับกลุ่มอื่นในภูมิภาคเอเชียและระหว่างกลุ่มภูมิภาคต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้มีแผนยุทธศาสตร์หลักด้านต่างประเทศของไทยและยุทธศาสตร์รายภูมิภาค เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานระหว่างงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

3) การบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการ รวมทั้งสนับสนุนบทบาทการลงทุนภาคเอกชน โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เน้นการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ ยกระดับคุณภาพบริการ โครงสร้างพื้นฐาน และปรับปรุงระบบการขนส่งและการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและมีต้นทุนต่ำ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจโดยรวม

(2) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการจัดการเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การฟื้นฟูบูรณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดำเนินการและร่วมรับภาระค่าใช้จ่าย ควบคู่ไปกับการสร้างกลไกกฎระเบียบที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คืนสู่สภาพที่เอื้อต่อความสมดุลของระบบนิเวศและเกื้อหนุนต่อการดำรงชีวิตของคนทุกกลุ่ม รวมทั้งคนยากจนใน

สังคมได้มีโอกาสใช้ประโยชน์อย่างเป็นธรรม โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจาก ท้องถิ่นชุมชนและประชาชนอย่างจริงจัง และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืนให้เหมาะสมกับศักยภาพ เกิดความเป็นธรรมและไม่กระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น การออก กฎหมายกำหนดเขตการใช้ที่ครอบคลุมพื้นที่เกษตร อุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย และเขตป่าไม้ที่ เหมาะสม เป็นต้น

(3) ยุทธศาสตร์การจัดการระบบบริหารเศรษฐกิจส่วนรวม ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการบริหาร เศรษฐกิจมหภาค ทั้งในด้านนโยบายการเงินและตลาดทุน และนโยบายการคลัง เพื่อสร้าง ภูมิคุ้มกันและความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจ ภายใต้กระแสการเปิดเสรีทางการค้า การเงิน และ การลงทุน รวมทั้งการปรับตัวสู่ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ ให้เกิดการขยายตัวอย่างสมดุลมีเสถียรภาพ และเป็นธรรม สนับสนุนการการผลิตในสาขาที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันและถือฤทธิกิจ ทุกระดับ โดยให้ความสำคัญสูงสุดต่อการกระจายและยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของคนใน ประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

(4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยุทธศาสตร์นี้ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งประเทศมีความอ่อนแอ เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการพึ่งพาและสร้างความ เสมอภาคของการเข้าถึงเทคโนโลยี และช่วยยกระดับรายได้ เพื่อสร้างเสริมขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศในอนาคต โดยการต่อยอดการพัฒนาองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐาน ประยุกต์ใช้กับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นภายใต้บริบทของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยได้อย่างกลมกลืน ให้ความสำคัญต่อ การพัฒนาพื้นฐานความคิดทางวิทยาศาสตร์ การลงทุนพัฒนาบุคลากรและพัฒนานวัตกรรม ควบคู่ ไปกับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนการวางแผนนโยบายและระบบบริหารการวิจัย โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาพื้นฐานความคิดและกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีโดยปรับระบบการศึกษา พัฒนากำลังคนและสนับสนุนความร่วมมือ เพื่อลงทุนใน การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ และการเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยี โดยเน้น การวิจัยที่ตลาดมีความต้องการเพิ่มสมรรถนะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ให้ความสำคัญต่อการ นำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตและการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ เป็นต้น

จากยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 สามารถสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมยังกล่าวไว้ค่อนข้างกว้าง หากแต่การนำไปแปลงสู่มาตรการและ แผนงานสำหรับทางปฏิบัติและสิ่งต่อการที่หน่วยงานต่าง ๆ จะตีความสาระในด้านการพัฒนา อุตสาหกรรมที่แตกต่างกันไป เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมจำนวนมากทั้ง ในและนอกระหวางอุตสาหกรรม นอกจากนี้กลยุทธ์การพัฒนาอุตสาหกรรมของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ด้านอุตสาหกรรมยังเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ไทยมีความชำนาญ มีขีดความสามารถ ในการแข่งขัน โดยมีได้เน้นถึงศักยภาพของตลาดในระยะยาว ไม่ได้เอาความต้องการของตลาดทั้ง ในระยะสั้นและระยะยาวเป็นตัวตั้งในการเลือกอุตสาหกรรมที่จะเน้นการพัฒนา เป็นการคำนึงถึง เฉพาะด้านการผลิต (Supply Side) เพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ไม่ได้กล่าวถึงกลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถทางด้าน การค้าในด้านต่างประเทศ และไม่ได้กล่าวถึงการเชื่อมโยงทางการค้ากับการผลิตของอุตสาหกรรม ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างครอบคลุม และขาด ความชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมการ วิจัยและพัฒนาในภาคอุตสาหกรรมและการเชื่อมโยงการวิจัยและพัฒนาของภาคการศึกษา กับ ภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี ในบางอุตสาหกรรมที่มีขีดความสามารถใน ประเทศมิได้กล่าวถึงการใช้กลไกการส่งเสริมการลงทุนในการกระตุ้นให้เกิดการถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการผลิตสู่บุคลากรไทยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมถึงการจัดตั้งถึงอำนาจความ สะดวกพื้นฐานด้านการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น ห้องปฏิบัติการทดสอบและสอบเทียบ มาตรฐาน เป็นต้น

ดังนั้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมยังคงกำหนดไว้ เป็นกรอบกว้าง ๆ ในทางปฏิบัติและไม่สามารถชี้แนะทิศทางได้ชัดเจนและครอบคลุมเท่าที่ควรและ ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ดังนั้นในทางปฏิบัติเมื่อรัฐบาลได้จัดทำ นโยบายที่มีความชัดเจนมากกว่า จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนา อุตสาหกรรมของรัฐบาลมากกว่าการคำนึงถึงกรอบการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ผลกระทบจากการขยายตัวของอุตสาหกรรม

การเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องธรรมดาหรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามปกติของมนุษย์ในสังคม ในสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม เป็นไปอย่างช้า ๆ เนื่องจากการประดิษฐ์คิดค้นยังมีน้อย ระบบการสื่อสารคมนาคมยังไม่พัฒนาก้าวหน้าเท่าในปัจจุบัน ตลอดจนการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเป็นไปได้อ่อนช้าขาก แต่ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงต่างๆเกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็ว โดยเฉพาะรัฐบาลได้มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่นหรือชุมชนให้ดีขึ้นจากเดิม ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 ในปี พ.ศ. 2504 และได้มีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อเนื่องจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆแก่ชุมชนในชนบท ก่อให้เกิดการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจแบบตลาดและการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัย ทำให้การเปลี่ยนแปลงในด้านการประกอบอาชีพอื่นแทนการทำงาน เช่น การเป็นพ่อค้า นักธุรกิจ ข้าราชการ ช่างฝีมือ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรม ในสังคมไทยปัจจุบันนี้จะพบว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมได้มีอัตราการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ได้มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตชนบทเมืองอื่นๆ มากขึ้น และมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตชนบท (Rural Industrialization) ทำให้ประชาชนชนบทสามารถมีงานทำเพิ่มเติม ทำให้สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น (สมศักดิ์, 2528: 226)

บทบาทของโรงงานอุตสาหกรรมได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจของชุมชนในชนบท ซึ่งได้แก่การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจได้แก่ ระบบการผลิต การแจกจ่ายการบริโภคและการแลกเปลี่ยน โดยในอดีตระบบเศรษฐกิจของชุมชนเป็นระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมในการผลิต การแลกเปลี่ยน การบริโภคและการแจกจ่ายก็เพียงเพื่อใช้บริโภคเพื่อการประทังชีวิตเพียงพอภายในครอบครัว เมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมผสมในลักษณะของเศรษฐกิจแบบเงินสดมากขึ้น กิจกรรมต่างๆในทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นในด้านรายได้ หนี้สิน และอาชีพต่างๆ (สมศักดิ์, 2528: 19)

อุดม และคณะ (2533: 33-34) ได้อธิบายว่า การมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในท้องถิ่นชนบท ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมดังต่อไปนี้

1. ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่โรงงานอุตสาหกรรมนำเข้าสู่ชนบทที่สำคัญคือ โอกาสในการประกอบอาชีพใหม่ ๆ การมีรายได้และรายจ่ายเพิ่มขึ้น การมีสิ่งก่อสร้างและถาวรวัตถุที่ใช้ในการอำนวยความสะดวก

2. ผลกระทบทางสังคม ได้แก่ การมีบุคคลกลุ่มใหม่ อาชีพใหม่ๆเกิดขึ้น มีการอพยพโยกย้ายของบุคคลต่างอาชีพ ต่างภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ในท้องถิ่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอาชีพ และที่อยู่อาศัยของคนท้องถิ่นเก่า

Smelser (1972: 57) ได้กล่าวไว้ว่า การมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในหมู่บ้าน ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนในลักษณะที่เรียกว่าการเป็นตัวของตัวเอง จากลักษณะการเป็นตัวของตัวเองนี้ได้ก่อให้เกิดสมาคมอิสระ องค์กรอิสระ โรงเรียน แหล่งบันเทิงสำหรับประชาชนขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลมาจากการมีคนงานเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน ทำให้สภาพของชุมชนเดิมที่เป็นอยู่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sumiya (1963: 122) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมของโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่น จากการศึกษาพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอาชีพของประชาชนชนบท จากที่เคยประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรกรรม ก็หันมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า การจัดการโรงงาน การขนส่ง และ Hunter (n.d. อ้างถึงใน สมศักดิ์, 2528: 205) กล่าวว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจเกิดขึ้นเมื่อหมู่บ้านนั้นมีน้ำใช้ มีถนนหนทาง โรงงาน เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หรือขยายเติบโตจนเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมือง

มลพิษที่เกิดจากโรงงาน

กรมควบคุมมลพิษ (กองจัดการสารอันตรายและกากของเสีย, 2536) ได้กล่าวถึงผลของการพัฒนาที่ก่อให้เกิดมลพิษว่า ผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในทศวรรษ 2510 เป็นต้นมา ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตในการประกอบการมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่กว่าร้อยละ 75 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด โรงงานต่าง ๆ ได้เริ่มก่อปัญหาหมอกพิษต่อสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ทศวรรษ 2500 และยังคงเป็นปัญหาต่อเนื่องอย่างรุนแรงมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาหมอกพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหลายด้าน คือ

1. มลพิษทางน้ำ ดัชนีคุณภาพน้ำที่สำคัญในการตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำ ได้แก่ ปริมาณแบคทีเรียรวมชนิดโคลิฟอร์ม (Total Coliform Bacteria) ปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) และปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand: BOD) ปัญหามลพิษทางน้ำส่วนหนึ่งเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากโรงงานเหล่านี้ไม่มีการบำบัดน้ำทิ้งก่อนปล่อยออกจากโรงงานที่เห็นได้ชัดก็คือ โรงงานน้ำตาลที่ปล่อยน้ำเสียที่ยังไม่ได้รับการบำบัดจำนวนมาก และมีอินทรีย์สารสูงออกสู่น้ำแม่กลอง ทำให้ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำลดลงเกือบหมด ทำให้น้ำในแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่ช่วงตอนใต้ของโรงงานน้ำเสียตลอดทั้งสาย

2. มลพิษทางอากาศ กรุงเทพมหานครและปริมณฑลต้องเผชิญกับปัญหามลพิษทางอากาศอย่างรุนแรง ซึ่งส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยในเขตกรุงเทพมหานครมีการใช้เชื้อเพลิงสำหรับขบวนการผลิตประมาณร้อยละ 58 ของทั้งประเทศ

3. มลพิษจากสารอันตราย จากการพัฒนาอุตสาหกรรมทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยมีการนำเข้าสารเคมีมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ทั้งทางด้านการเกษตร อุตสาหกรรม สาธารณสุข และด้านอื่นๆเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งชนิดและปริมาณ ปัญหามลพิษที่เกิดจากสารอันตรายส่วนใหญ่จะเป็นอุบัติเหตุที่ร้ายแรง ซึ่งในแต่ละครั้งสร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินอย่างมากมายมหาศาล

4. มลพิษจากของเสียอุตสาหกรรม ซึ่งได้แก่ ขยะมูลฝอย เศษวัสดุคิบ เศษผลิตภัณฑ์ สารเคมี น้ำเสีย และอากาศเสีย เป็นต้น และส่วนใหญ่เป็นของเสียที่เป็นอันตราย ซึ่งจากการประมาณการพบว่าปริมาณของเสียซึ่งจัดอยู่ในประเภทของเสียที่เป็นอันตรายมีมากถึงปีละ 2 ล้านตัน ของเสียเหล่านี้มีศักยภาพในการนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้เกือบทั้งหมด แต่ในทางปฏิบัติแล้วมีของเสียไม่กี่ชนิดที่มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ทั้งนี้เนื่องจากของเสียมีการปนเปื้อนมากเกินไป ของเสียมีปริมาณน้อยเกินไป ไม่คุ้มค่าในการนำกลับมาใช้ประโยชน์

แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

“สิ่งแวดล้อม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 หมายถึง สิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา

เฉลิมรัฐ (2519) ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า สิ่งแวดล้อม หรือ Environment นั้นเป็นคำที่มีความหมายรวมทั้งมนุษย์เราเองและทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งใกล้และไกล มองเห็นได้และมองไม่เห็นได้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นอย่างมาก ดังนั้นคำว่า สิ่งแวดล้อมจึงเป็นคำที่กว้างมาก ซึ่งรวมทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต สิ่งที่มีมองเห็นได้ และมองไม่เห็นได้ สิ่งสัมผัสได้ และสัมผัสไม่ได้

อากาศเป็นพิษ

พิษณุวัฒน์ (2519) ได้ให้ความหมายของคำว่าอากาศเป็นพิษไว้ว่า อากาศเป็นพิษ (Air Pollution) เป็นสภาพอากาศที่มีสารต่าง ๆ ปะปนอยู่เป็นจำนวนมาก จนเป็นอันตรายต่อร่างกายเราเมื่อหายใจเข้าไปหรือเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา

สาเหตุที่ทำให้เกิดอากาศเป็นพิษ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เกิดจากธรรมชาติ เช่น ภูเขาไฟ พายุฝุ่น ละอองเกสรดอกไม้ จุลชีวันและแก๊สอันเกิดจากการหมักเน่าเปื่อยของพืช ผัก ผลไม้หรือซากสัตว์ที่ตายไปแล้ว สาเหตุเหล่านี้ยากที่มนุษย์จะควบคุมหรือป้องกันได้เพราะเป็นเรื่องของธรรมชาติ

2. เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้นมาเอง ซึ่งนับว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องอากาศเป็นพิษมากที่สุด เช่น สารที่เกิดจากการเผาไหม้ของเครื่องจักร โรงงานอุตสาหกรรม เครื่องจักรยานพาหนะ การหุงต้ม การเผาขยะมูลฝอย ตลอดจนสารกัมมันตรังสีและสารเคมีที่เกิดขึ้นจากกรรมวิธีของโรงงานอุตสาหกรรม สารเหล่านี้จะอยู่ในบรรยากาศ ในสภาพของแก๊ส อนุภาค คิวบิก และฝุ่น เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถที่จะหาทางควบคุมและป้องกันให้เบาบางลงได้

เสียงรบกวน

โอบาส (2520) ได้ให้ความหมายของคำว่าเสียงรบกวน (Noise Pollution) ไว้ว่า เสียงที่ไม่พึงปรารถนา และก่อให้เกิดความเสียหายซึ่งปัจจุบันนี้ ถือว่าปัญหาเรื่องเสียงรบกวน ก็เป็นปัญหาเรื่องอากาศเป็นพิษเช่นเดียวกัน เพราะมีอากาศเป็นตัวกลาง

ต้นเหตุของ Noise Pollution มีหลายประการ ดังนี้

1. ประเภทไม่เคลื่อนที่ ได้แก่เสียงจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง อาจก่อให้เกิดเสียงดังถึง 60-120 เดซิเบล ซึ่งเป็นระดับเสียงที่รบกวนมากที่สุด

2. ประเภทเคลื่อนที่ แหล่งกำเนิดเสียงประเภทเคลื่อนที่ ได้แก่

2.1 เครื่องบิน รวมทั้งเครื่องบินพาณิชย์ เครื่องบินทหาร และเครื่องบินขนาดเล็กที่บินในระดับต่ำประมาณ 100 ฟุต จะมีระดับเสียงที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่หู คือระหว่าง 100 - 140 เดซิเบล แต่ระดับเสียงจะลดลงเมื่อความสูงเพิ่มขึ้น นอกจากเสียงที่ดังแล้ว เครื่องบินที่มีความเร็วเหนือเสียงจะทำให้ความดันของอากาศเพิ่มขึ้นเป็นคลื่นทรงกลมที่แผ่ออกไป ซึ่งจะมีผลทำให้กำแพง หน้าต่าง และหลังคาสั่นไหวเพราะการอัดและการขยายของอากาศอาจทำให้กำแพงพังและหน้าต่างแตกได้

2.2 รถยนต์ รถบรรทุก รถจักรยานยนต์ รถไฟ และเรือยนต์ต่าง ๆ เมื่อรถยนต์และรถบรรทุกวิ่งตามถนนที่มีตึกหรือห้องแถวสองข้างถนน เสียงจะสะท้อนกลับไปกลับมา ซึ่งจะมีบางส่วนถูกคลื่นไปบ้าน บางส่วนกระจายออก แต่ส่วนที่สะท้อนกลับจำนวนหนึ่งจะทำให้ระดับเสียงเดิมสูงขึ้นไปอีก รถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่ที่ระยะ 10 ฟุต จะมีระดับเสียงประมาณ 98 เดซิเบล รถสามล้อเครื่องและรถจักรยานยนต์จะมีระดับเสียงประมาณ 90 - 100 เดซิเบล ซึ่งเมื่อรวมกันหลาย ๆ คัน ระดับเสียงจะเพิ่มขึ้นไป เมื่อรวมกับเสียงสะท้อนก็จะเพิ่มความอึกทึกขึ้นอีกมาก ถ้าวิ่งพร้อมกันระดับเสียงอาจขึ้นถึงระดับอันตราย 120 เดซิเบล เสียงจากท่อไอเสียที่ถูกดัดแปลงให้เล็กลงของรถยนต์ธรรมดาอาจสูงขึ้น 100 เดซิเบล เสียงจากรถไฟประมาณ 100 ฟุต ระดับเสียงจะอยู่ในระดับ 90 เดซิเบล ในกรุงเทพมหานคร บนท้องถนนส่วนใหญ่มีระดับความดังของเสียงเกินกว่า 90 เดซิเบล ทั้งกลางวันกลางคืน ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกได้กำหนดไว้ถึง 5 เดซิเบล

2.3 เกิดจากธรรมชาติ เช่น ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า เสียงกู่ร้องของสัตว์ป่า

น้ำเสีย (Water Pollution)

ปัญหา (2529) ได้ให้ความหมายของคำว่าน้ำเสียไว้ว่า หมายถึง สภาพของน้ำที่มีคุณภาพเลวลงจนไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ คำจำกัดความนี้เป็นการให้ความหมายอย่างกว้าง โดยยึดหลักพิจารณาจากคุณภาพของน้ำเป็นสำคัญว่า น้ำนั้นมีคุณภาพที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในกิจการต่าง ๆ ของมนุษย์ได้หรือไม่ น้ำที่มีกลิ่นมีสี หรือมีแร่ธาตุต่าง ๆ ปะปนอยู่อาจไม่ใช้น้ำเสียเสมอไป หากยังมีคุณภาพที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่กิจการที่นำไปใช้

แหล่งกำเนิดน้ำเสีย สามารถแบ่งเป็น ประเภทแหล่งกำเนิดน้ำเสียได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม

กิจการ โรงงานอุตสาหกรรมจำเป็นต้องใช้น้ำเป็นจำนวนมากในการดำเนินกรรมวิธี การผลิตโดยอาจใช้น้ำเพื่อจะล้างวัตถุดิบ หรือใช้เป็นส่วนร่วมในกรรมวิธีผลิตอื่น ๆ ผลจากการใช้น้ำของโรงงานอุตสาหกรรมนี้เอง โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ จำต้องระบายน้ำเสียออกมา น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมนี้ หากพิจารณาถึงองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดน้ำเสียแล้ว อาจแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

ก. ประเภทสารอินทรีย์ต่าง ๆ คือน้ำส่วนที่ระบายออกมาพร้อมกับสิ่งปฏิกูล สิ่งปฏิกูลเหล่านี้หากมีจำนวนไม่มากนัก ก็ยังไม่เป็นเหตุให้น้ำในแม่น้ำลำคลองเน่าเสีย เพราะตามธรรมชาติของน้ำนั้นจะสามารถชักฟอกตัวเองให้สะอาดได้ดังเดิม แต่ถ้าหากมีสิ่งปฏิกูลระบายของสู่แหล่งน้ำเป็นจำนวนมากจนน้ำในแหล่งน้ำไม่สามารถจะชักฟอกตัวเองได้ทัน ก็จะก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียได้ เพราะออกซิเจนที่มีอยู่ในน้ำลดลง จนน้ำเป็นอันตรายแก่ชีวิตของสัตว์น้ำได้

ข. ประเภทสารเคมีต่าง ๆ เนื่องจากกิจการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มักจะมีวัตถุดิบทางเคมีเป็นองค์ประกอบในการผลิต เช่น โรงงานผลิตแบตเตอรี่ โรงงานฟอกย้อมผ้า โรงงานฟอกหนัง และโรงงานผลิตแร่ธาตุทางเคมีต่าง ๆ เป็นต้น ฉะนั้น จึงมีวัตถุดิบที่เป็นของเหลือที่จำต้องระบาย

ออกจากโรงงาน หรือมีแร่ธาตุ ซึ่งเกิดจากปฏิกิริยาทางเคมีอันเป็นกรรมวิธีในการผลิตระบาย ออกมากับน้ำ ซึ่งเป็นส่วนประกอบด้วย สารเคมี หรือ โลหะต่าง ๆ ที่ระบายออกมาพร้อมกับน้ำนั้น บางชนิดก็มีพิษร้ายแรง เช่น ตะกั่ว หรือปรอท เป็นต้น และเมื่อสารเคมีดังกล่าวมีจำนวนมาก ก็จะทำให้แหล่งน้ำซึ่งมีสารเคมีปะปนอยู่กลายเป็นน้ำเสียได้

2. น้ำเสียจากบ้านเรือนและชุมชน (Domestic Waste)

มนุษย์จำเป็นต้องใช้น้ำในการทำมาหาเลี้ยงชีพและทำความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ตลอดจนชำระล้าง สิ่งสกปรกต่าง ๆ น้ำที่ถูกใช้แล้วจะมีสิ่งปฏิกูลปะปนอยู่ในชุมชนใหญ่ ๆ สิ่งปฏิกูลก็จะเพิ่มมากขึ้น สิ่งปฏิกูลเหล่านี้หากไม่มีมาตรการจำกัด หรือวิธีการควบคุมที่เหมาะสมแล้ว เมื่อระบายลงสู่ แม่น้ำลำคลอง ก็ทำให้เกิดน้ำเสียได้

3. น้ำเสียเกิดจากเกษตรกรรม (Agricultural Waste)

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเกษตรกรรมได้เจริญขึ้นเป็นอันมาก มีวิธีในการเพิ่ม ผลผลิตในทางการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้มากยิ่งขึ้น การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรนี้ เกษตรกรมักจะนำปุ๋ยเคมี และยากำจัดศัตรูพืชต่าง ๆ มาใช้เป็นจำนวนมาก ปุ๋ยเคมีส่วนที่พืชดูดซึม ใช้ในการเจริญเติบโตไม่หมด หรือยากำจัดศัตรูพืชบางชนิดอาจถูกชะล้างลงสู่แหล่งน้ำต่าง ๆ ทำให้ เกิดน้ำเสียได้

4. น้ำเสียเกิดจากธรรมชาติ

น้ำเสียอาจเกิดจากธรรมชาติได้ โดยการที่ฝนตกลงมาชะล้างฝุ่นละออง สิ่งสกปรก แร่ ธาตุ และอินทรีย์สารตามพื้นดิน กลายเป็นสิ่งปฏิกูล แล้วไหลลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง สิ่งปฏิกูลเหล่านี้ อาจมีเป็นจำนวนมากจนทำให้แหล่งน้ำเน่าเสียได้

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความหมาย

การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) มีความหมาย พอสรุปได้ ดังนี้

องค์การสหประชาชาติ จำกัดความว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมสูญเสียสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเขา (World Commission On Environment and Development, 1987: 43)

ในหนังสือ Global Ecology Handbook ซึ่งมี Walter H. Corson เป็นบรรณาธิการ (1990 หน้า 54) ได้นิยามการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ว่า เป็นการกำหนดนโยบายที่สนองความต้องการของคนในปัจจุบัน โดยมีได้ทำลายทรัพยากรที่จำเป็นและเป็นที่ต้องการของคนในอนาคต (อ้างถึงในพระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต, 2539: 79)

การพัฒนาที่ยั่งยืน จึงเป็นกระบวนการสร้างสังคมที่ยั่งยืน อันเป็นสังคมที่ประชาชนในปัจจุบันได้รับถึงสนองความต้องการของตน โดยไม่ทำให้สัตว์จำพวกอื่นและผู้คนในรุ่นต่อไปในอนาคตต้องยอมสูญเสียหรือยอมลดความต้องการของตนเองหรือไม่มีโอกาสได้บริโภคสิ่งที่เป็นบางอย่าง ในอนาคตการพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็โดยอาศัยการพัฒนาจิตสำนึก การตระหนักรู้ถึงสิทธิของสัตว์โลกที่จะอยู่ร่วมกับมนุษย์และคำนึงถึงความคงอยู่ของทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้ถูกทำลาย ทั้งในระดับผู้กำหนดนโยบาย และในระดับประชาชนทั่วไปต้องมีจิตสำนึกร่วมกัน การคงอยู่ของธรรมชาติจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมนุษย์จะต้องคำนึงถึงความสำคัญของระบบนิเวศที่มีต่อสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่จะต้องอาศัยธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมบางอย่างเมื่อถูกทำลายจะไม่สามารถกลับตัวขึ้นมาใหม่ได้มีแต่เราสูญเสียไป การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องดำเนินการในรูปของการศึกษา ยอมรับในระดับบุคคลได้ ตระหนักถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและจะต้องเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการ ด้วยเหตุนี้พระธรรมปิฎก (2539: 62) จึงกล่าวว่า “ การพัฒนาที่ยั่งยืนนี้มีลักษณะเป็นการพัฒนาที่เป็นบูรณาการ (Integrated) คือทำให้เกิดเป็นองค์รวม (Holistic) หมายความว่าองค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกันจะต้องมาประสานกันครบองค์ และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือ มีดุลยภาพ (Balance) ”

การพัฒนาที่ผ่านมามุ่งไปที่การบริโภคสิ่งแวดลอมจนทำให้เกิดปัญหาสังคมและกระทบ สิ่งแวดลอม การพัฒนามุ่งสู่ความทันสมัยไม่ใช่เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน กระแสการพัฒนาที่ผ่านมามุ่งเน้นเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่การพัฒนาคนก็มุ่งเพื่อใช้เป็นทรัพยากรทางเศรษฐกิจมากกว่า จะพัฒนาให้คนเป็นผู้ช่วยพิทักษ์และคุ้มครองโลกให้เกิดสันติสุข

องค์ประกอบของการพัฒนาที่ยั่งยืน

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต, 2539: 178-183) กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องมี องค์ประกอบ 3 อย่าง คือ

1. สิ่งแวดลอมต้องไม่ถูกทำลาย สังคมต้องยับยั้งการขยายของเสียมาสู่โลก และประชากร ต้องได้รับการศึกษาและพัฒนา

2. การพัฒนาเศรษฐกิจ ควรนำเทคโนโลยีและความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา และ แก้ปัญหาเศรษฐกิจอย่างถูกต้อง ขณะเดียวกันพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในการผลิต การบริโภค และการกระจายรายได้ก็ควรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับศีลธรรม มนุษย์จะต้องรู้จักพอในการ บริโภคและในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

3. การพัฒนามนุษย์ต้องให้ครบทั้งสามด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการใช้ชีวิต ตลอดจนการทำ มาหากินเลี้ยงชีพ ด้านจิตใจ ต้องเป็นการพัฒนาคุณธรรมความเข้มแข็งมั่นคงแห่งจิตใจ และสภาพ จิตใจที่ดีงามและจิตใจที่มีความสุข และด้านปัญญา อันเป็นความรู้ความเข้าใจต่างๆ รวมทั้งพัฒนา ความคิด ทักษะคิด และค่านิยม

การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ต้องเริ่มที่การพัฒนาคน ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาทำที่ ทักษะคิดและ มุมมองต่อธรรมชาติ โดยจะต้องได้รับการกระตุ้นให้มองเห็นว่าธรรมชาติเป็นสิ่งที่รื่นรมย์ มีความ งาม พืชพันธุ์ต่าง ๆ มนุษย์ และสัตว์โลกในธรรมชาติเป็นเพื่อนร่วมภพธรรมชาติเดียวกับตน จะต้องมีไมตรีจิตต่อกัน และมนุษย์จะมองธรรมชาติแวดลอมว่าเป็นผู้มีอุปการคุณ ช่วยให้มีมนุษย์อยู่ รอดและช่วยเกื้อกูลต่อการพัฒนามนุษย์

แนวคิดสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวคิดสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน มี 3 อย่าง คือ

1. การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
2. การไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไป
3. มีร่างโครงการพัฒนาที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม หรือใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างไม่สร้างสรรค์

หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในการพัฒนาที่ยั่งยืนเงื่อนไขสำคัญคือสภาพสิ่งแวดล้อม (World Commission On Environment and Development, 1987: 43) ได้แนะนำกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ดังนี้

1. ระบบการเมืองการปกครองต้องอนุญาตให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดำเนินโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนา
2. ระบบการพัฒนาต้องให้ความสนใจอย่างจริงจัง ต่อความต้องการของคนยากจน
3. กฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมจะต้องระบุนการป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดมลภาวะจากโรงงานเป็นต้น
4. ระบบธุรกิจต้องมีความมั่นคงและเชื่อมกับระบบการค้าโลกที่เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการคงอยู่แห่งสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ
5. ระบบการเมืองการปกครองจะต้องมีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความผิดพลาดต่างๆ ได้รวดเร็ว พร้อมกับแก้ไขความผิดพลาดมิให้เกิดซ้ำ

การพัฒนาที่ยั่งยืนมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมได้ โดยไม่ทำลายหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมมากเกินไป จริงอยู่สิ่งแวดล้อมทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติเป็นสิ่งจำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เช่น ถ้าถูกใช้และถูกทำลาย อนาคตของประเทศรวมทั้งอนาคตของเศรษฐกิจก็จะถูกทำลายไปด้วย ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาสังคมมีความยั่งยืนก็คือ การพัฒนาจริยธรรมควบคู่กันไปเพื่อไม่ให้เกิดวิกฤตการณ์ จะได้รับรู้และปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม จริยธรรมจะมีบทบาทสำคัญในการเสริมพลังรักษาสิ่งแวดล้อม ทำให้สาธารณชนมีความปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยดี เคารพนับถือบุคคลอื่นและให้สมคุณมีสัมพันธที่ดีกับชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ความหมาย

ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของคุณภาพชีวิต ไว้ดังนี้

ชัยวัฒน์ และคณะ (2521: 138) ให้ความหมายว่า ชีวิตที่มีคุณภาพ หมายถึง ชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาให้กับสังคมเป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความเพียบพร้อมและสามารถที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และค่านิยมของสังคม สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ข้างหน้าได้อย่างถูกต้อง และสามารถดำเนินวิธีการที่ชอบธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนพึงประสงค์ภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่

ดิเรก (2527: 100-101) ให้ความหมายว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ความคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องกับปริมาณและคุณภาพของความต้องการพื้นฐานทั้งทางร่างกายและสังคม วัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม จิตวิทยาและสภาพแวดล้อมในการดำรงชีพ ทั้งที่เป็นธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นมา ซึ่งเป็นแนวคิดในด้านสังคม ในการที่จะทราบว่าประชากรกลุ่มใดมีคุณภาพชีวิตสูงหรือต่ำเพียงใด จะต้องมีตัวบ่งชี้ที่จะใช้เป็นเครื่องมือวัด โดยพยายามจัดสร้างให้ครอบคลุมปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต

ตีปนนท์ (2523: 2) ให้ความหมายว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีความสุข ชีวิตที่สามารถปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคมและสิ่งแวดล้อมทางสังคม และสามารถปรับธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับตัวเอง โดยไม่เบียดเบียนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสังคม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น กล่าวสั้น ๆ คือ เรียนรู้ธรรมชาติจนปรับตัวและธรรมชาติให้เข้ากันได้โดยไม่เบียดเบียนกัน

สุพรรณิ และสนิท (2534: 12) ให้ความหมายว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพของการดำรงชีวิตในสังคมที่เจ้าของชีวิตมีความพึงพอใจในช่วงเวลาหนึ่ง และความพึงพอใจนี้ สามารถวัดหรือประเมิน ได้ทั้งทางด้านจิตใจและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในช่วงเวลานั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของส่วนตัวหรือของสังคมก็ตาม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2528-2530) ให้ความหมายว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ องค์ประกอบของความจำเป็นพื้นฐานที่เหมาะสม อย่างน้อยก็น่าจะมีอาหารที่เพียงพอ มีเครื่องนุ่งห่ม มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม รวมทั้งได้รับบริการพื้นฐานที่จำเป็นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประกอบการและดำรงชีพอย่างยุติธรรม

จากความหมายของคำว่าคุณภาพชีวิตที่มีบุคคลต่าง ๆ ให้ความดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่เป็นสุข มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความพร้อมและสามารถที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ค่านิยมทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต (Component of Quality of Life)

กรมการพัฒนาชุมชน (2540: 3-4) กำหนดให้เกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ) เป็นเครื่องชี้วัดที่แสดงถึงสภาพความจำเป็นของคนในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเอาไว้ว่า คนควรมีคุณภาพชีวิตในเรื่องนั้น ๆ และในช่วงเวลานั้น ๆ อย่างไร ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 หมวด ได้แก่ สุขภาพดี มีบ้านอาศัย ศึกษาถ้วนทั่ว ครอบครัวสุขสบาย รายได้มาก อยากร่วมพัฒนา พาสู่คุณธรรม บำรุงสิ่งแวดล้อม

ยิววัฒน์ (2522: 17) อธิบายว่า คุณภาพชีวิตนั้นจะมีและยืนยงอยู่ได้ก็ต่ออาศัยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ องค์ประกอบทางสังคม และองค์ประกอบทางการเมือง

เย็นใจ (2520: 50-52) อธิบายว่า องค์ประกอบที่จะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตอาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่จำเป็นระดับพื้นฐาน ทำให้พอมีชีวิตอยู่ได้คือ มีพวกป้องกันอย่างพอเพียง มีสุขภาพแข็งแรง มีความมั่นคงและอิสระ และส่วนที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิต เพื่อที่จะทำให้อยู่ดีขึ้นได้แก่ การมีค่านิยมที่เหมาะสม มีจุดมุ่งหมายของชีวิตกลมกลืนกับครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

สายสุรี (2523: 15-18) อธิบายว่า คนจะมีคุณภาพได้นั้นต้องมีองค์ประกอบทางด้านพื้นฐาน 5 ประการ คือ ทางด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต การพัฒนาสติปัญญา จริยธรรมและความเป็นคนไทย

สภาพทั่วไปของตำบลมูจลินท์

ประวัติความเป็นมา

ตำบลมูจลินท์ มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,612 ไร่ ซึ่งเป็นตำบลที่แบ่งแยกออกมาจากตำบลโคกสลด เมื่อปี พ.ศ. 2524 และแบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน โดยสถิติประชากรในปี พ.ศ. 2548 มีประชากรทั้งสิ้น 702 ครัวเรือน 1,936 คน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์, 2548) สภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มเป็นที่นา โดยมีแม่น้ำบางขามเป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านทุกหมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์

ข้อมูลรายชื่อกำนันผู้ใหญ่บ้าน

1. นายสำออง ชื่อสัตย์	กำนัน	บ้านมูจลินท์
2. นายวินัย ชมบุญ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1	บ้านลาดชะโด
3. นายเจียร ยิ้มอยู่	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2	บ้านปากคลองลาดชะโด
4. นายศักดิ์ วัชรศักดิ์เดช	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3	บ้านปากคลองลาดชะโด
5. นายประเสริฐ คุณธรรมรักษ์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4	บ้านโคกสลด

6. นายทองคำ หมอบอก	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5	บ้านมูจลินท์
7. นายสุเมธ กรานสำราญ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6	บ้านมูจลินท์
8. นายทองคำ บัวหลวง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7	บ้านมูจลินท์
9. นายบุญ ชูโต	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8	บ้านมูจลินท์
9. นายสิงห์โต สุขมูล	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9	บ้านท้ายน้ำ

ข้อมูลแสดงอาณาเขตของตำบล

ตำบลมูจลินท์เป็นตำบลที่มีอาณาเขตติดกับหมู่บ้านอื่นหลายหมู่บ้าน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงอาณาเขตตำบลมูจลินท์

ทิศ	ติดต่อ
เหนือ	ตำบลเขาสมอคอน
ใต้	ตำบลบางงา และตำบลบางลี่
ตะวันออก	ตำบลบางลี่
ตะวันตก	ตำบลโคกสลุด

ข้อมูลแสดงลักษณะภูมิอากาศของตำบล

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะภูมิอากาศของตำบลมูจลินท์

ฤดู	ระยะเวลา	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)
ร้อน	กุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม	32
หนาว	มิถุนายน ถึง กันยายน	18
ฝน	พฤศจิกายน ถึง มกราคม	26

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 14 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบล (2546)

ข้อมูลแสดงจำนวนประชากรของตำบล

ตำบลมุจลินท์ มี 9 หมู่บ้าน 702 ครัวเรือน ประชากร 1,936 คน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรของตำบลมุจลินท์

หมู่ที่	ครัวเรือน	ประชากร(คน)
1	64	183
2	33	100
3	80	197
4	98	275
5	72	193
6	100	255
7	57	176
8	100	292
9	98	265
รวม	702	1,936

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบล (2546)

ประชากรส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ โดยประกอบอาชีพหลัก คือ การเกษตร และอาชีพเสริม เช่น เลี้ยงสัตว์, ทำประมง, ค้าขาย, ทำงานโรงงานอุตสาหกรรม, ทำพวงมาลัยดอกไม้สด, แปรรูปอาหาร

เส้นทางคมนาคม การเดินทางเข้าสู่ตำบล

จากอำเภอท่าม่วง มี 2 เส้นทาง เส้นทางที่ 1 จากอำเภอท่าม่วงตามทางถนนสายลพบุรี-สิงห์บุรี แยกเข้าถนนสายบางงา ท่าโขลง บ้านหมีเขียวขวาเข้าโคกสลุค และถึงมุจลินท์ระยะทาง 12 กิโลเมตร สายที่ 2 จากอำเภอผ่านตำบลบางลี่รวมระยะทาง 6 กิโลเมตร

สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค

มีไฟฟ้าทุกหลังคาเรือน และใช้น้ำระบบประปาหมู่บ้านทุกหมู่บ้านจากกรมอนามัย มีโทรศัพท์สาธารณะทุกหมู่บ้าน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นที่มีต่อ โรงงานอุตสาหกรรมของประชาชน ตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี พอสรุปลสาระสำคัญของผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อการจัดการศึกษาในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (2533) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจและสังคม และการศึกษาชุมชนบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่ 5 ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า โครงสร้างทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม มาเป็นทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม และมีแนวโน้มว่าผู้ที่มิอาชีพด้านเกษตรกรรมจะลดลงเรื่อยๆ การเปลี่ยนแปลงอาชีพจากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรมทำให้มีรายได้ประจำและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยประมาณ 12,027 บาท/ปี นอกจากนี้ทำให้เกิดการจ้างแรงงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากแล้วยังทำให้เกิดอาชีพหลากหลายในชุมชน ทำให้มีการอพยพเข้าของประชากรซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีอัตราสูงขึ้นทุกปี ทำให้มีความต้องการด้านที่พักอาศัยมากขึ้น บริการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเริ่มมีไม่เพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้น

เดือนรุ่ง (2542) ทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประชากรในชนบท ระหว่างชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรมและไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรี พบว่า ประชากรที่อยู่ในชุมชนที่มี โรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนที่ไม่มี โรงงานอุตสาหกรรมมีลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างในด้าน รายได้ รายจ่าย หนี้สิน การถือครองที่ดินและการย้ายถิ่น และไม่แตกต่างกันในด้านการเปลี่ยนแปลงอาชีพ เงินออม จำนวนสมาชิกในครอบครัว ทำสนคติต่อการศึกษา สุขภาพอนามัย พฤติกรรมทางด้านศาสนา การเข้าร่วมกิจกรรมภายในชุมชน การอบรมกล่อมเกลากิจการเมือง การสื่อสารทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมือง

เดือนรุ่ง (2546) ศึกษาผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง พบว่า การที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตหลายด้านด้วยกัน คือ 1) ในด้านสุขภาพทางด้านสุขภาพกายนั้นประชาชนมีสภาพร่างกายที่อ่อนแอลง เป็นโรคมามากขึ้น ส่วนทางด้านสุขภาพจิต ประชาชนเกิดความเบื่อหน่ายกับปัญหาสิ่งแวดล้อม และอุบัติเหตุที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม 2) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่าอาชีพของประชากรเปลี่ยนไปจากเดิมที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มาเป็นอาชีพค้าขายและใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เกิดการเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ 3) ผลกระทบด้านสังคม พบว่าวิถีชีวิตในด้านสังคมเปลี่ยนแปลงไป คือ มีประชากรมากขึ้น เกิดปัญหาการจราจรติดขัดส่งผลกระทบต่อรายจ่ายในการดำเนินชีวิตของประชากร มีปัญหาการลักขโมย มีปัญหาทางด้านการบริการสาธารณะ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า และมีความเหลื่อมล้ำทางด้านฐานะทางสังคม

บริษัทคอนซัลแทนท์ ออฟ เทคโนโลยี (2538) ได้ทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และมาตรการป้องกันผลกระทบจากการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบันด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและชลบุรี เพื่อประมาณความสามารถของสิ่งแวดล้อมที่จะรองรับของเสียด้าน น้ำ อากาศที่เกิดจากการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและชลบุรี เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแนวทางการควบคุมและจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ที่มีการพัฒนา ทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมชุมชน และการใช้ที่ดิน

ปรีชา (2534) ได้ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนบริเวณที่มีโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครปฐม พบว่า การที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในชุมชนได้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมของชุมชนน้อยมาก ซึ่งประกอบด้วยด้านจำนวนสมาชิกของครอบครัวมีแนวโน้มของจำนวนสมาชิกของครอบครัวลดลงเล็กน้อย ด้านประเภทของครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงประเภทของครอบครัวเดี่ยวเป็นครอบครัวขยายเพิ่มขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจในช่วงที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในชุมชนพบว่า มีครัวเรือนที่หันมาประกอบอาชีพหลักเป็นคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเพียงเล็กน้อย ด้านอาชีพรองไม่มีการเปลี่ยนแปลง สำหรับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวซึ่งประกอบด้วย การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน การมียานพาหนะในครอบครัว การมีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกใน

ครอบครัว พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมชุมชน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในทางอ้อม คือมีผลต่อการเพิ่มจำนวนร้านค้าในชุมชนมากขึ้น

อภิรดี (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการเปรียบเทียบสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมชุมชน ก่อนและหลังการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ตำบลบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า การเข้ามาตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมในชุมชนได้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมของชุมชนมาก ซึ่งประกอบด้วย ด้านการพักผ่อนหลังสมรสมีการเปลี่ยนแปลงโดยแยกมาอยู่ตามลำพังมากขึ้น ด้านอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงจากสามีมาเป็นภรรยา มีอำนาจในการตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนมีน้อยลง และด้านการส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลานมีมากขึ้น ส่วนการเปรียบเทียบด้านเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในชุมชนพบว่า มีครัวเรือนที่หันมาประกอบอาชีพหลักเป็นคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น สำหรับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวซึ่งประกอบด้วยรายได้รวมต่อปี รายจ่ายรวมต่อปี ภาระการมีหนี้สินแตกต่างกัน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชนและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน พบว่าโรงงานอุตสาหกรรมก่อให้เกิดปัญหากลิ่นเหม็นมากที่สุด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในทางอ้อม คือ มีผลต่อการเพิ่มจำนวนร้านค้าในชุมชนมากขึ้น

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากการสำรวจแนวคิดและทฤษฎี ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นตัวแปรตาม และได้นำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้
6. การเป็นสมาชิกกลุ่ม

7. ความถี่ในการติดตามข่าวสาร
8. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
9. ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
10. ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้
6. การเป็นสมาชิกกลุ่ม
7. ความถี่ในการติดตามข่าวสาร
8. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
9. ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
10. ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ
โรงงานอุตสาหกรรม ด้านสังคม
เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
ในตำบลมุงลินี
อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
6. ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
7. ประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสารต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
8. ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
9. ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
10. ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,936 คน (ณ วันที่ 20 สิงหาคม 2548)
2. สุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

เมื่อ n คือ จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N คือ จำนวนทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e คือ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (Sampling Error)

โดยกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05

แทนค่าลงในสูตรดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,936}{1 + 1936(0.05^2)} \\ &= 331.51 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างเท่ากับประมาณ 332 ตัวอย่างเป็นอย่างต่ำ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 332 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน คำนวณตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 หมู่บ้าน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ข้อมูลรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนขนาดของกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยแยกตามหมู่บ้านในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

หมู่บ้านในตำบลมูจลินท์	จำนวนกลุ่มประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
หมู่บ้านที่ 1	183	31
หมู่บ้านที่ 2	100	17
หมู่บ้านที่ 3	197	34
หมู่บ้านที่ 4	275	47
หมู่บ้านที่ 5	193	33
หมู่บ้านที่ 6	255	44
หมู่บ้านที่ 7	176	30
หมู่บ้านที่ 8	292	50
หมู่บ้านที่ 9	265	46
รวม	1,936	332

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่มีลักษณะปลายปิดและเปิด ตอนที่ 2 และ 3 เป็นคำถามที่มีลักษณะปลายปิด

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ความถี่ในการติดตามข่าวสาร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ใช้วัดความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีทั้งหมด 15 ข้อ เป็นคำถามเพื่อใช้วัดความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมิน 2 ระดับ คือ ใช่-ไม่ใช่ ให้คะแนนตามข้อเท็จจริง คือ ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ตอบผิด ให้คะแนน 0 คะแนน

แบ่งระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม ออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างระหว่างชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ซึ่งแทนค่าได้} &= \frac{1-0}{2} = 0.5 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับต่างๆ ได้ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.50	หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย
ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.51-1.00	หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามที่ใช้วัดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน มีทั้งหมด 15 ข้อ เป็นคำถามเพื่อใช้วัดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมิน 2 ระดับ คือ ใช่-ไม่ใช่ ให้คะแนนตามข้อเท็จจริง คือ ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ตอบผิด ให้คะแนน 0 คะแนน

แบ่งระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม ออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างระหว่างชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ซึ่งแทนค่าได้} &= \frac{1-0}{2} = 0.5 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับต่างๆ ได้ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.50	หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย
ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.51-1.00	หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจมาก

ตอนที่ 4 เป็นคำถามที่ใช้วัดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต มีทั้งหมด 15 ข้อ เป็นคำถามเพื่อใช้วัดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมิน 2 ระดับ คือ ใช่-ไม่ใช่ ให้คะแนนตามข้อเท็จจริง คือ ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ตอบผิด ให้คะแนน 0 คะแนน

แบ่งระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม ออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างระหว่างชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ซึ่งแทนค่าได้} &= \frac{1-0}{2} = 0.5 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับต่าง ๆ ได้ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.50	หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย
ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.51-1.00	หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจมาก

ตอนที่ 5 เป็นคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม มีทั้งหมด 40 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบประโยคบอกเล่าในเชิงบวกและลบ โดยให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวทางของ Likert

ความคิดเห็น	ข้อคำถามเชิงบวก ระดับคะแนน	ข้อคำถามเชิงลบ ระดับคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

แบ่งระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ออกเป็น 3 ระดับ ช่วงกว้างของข้อมูล คือ

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 2.33	หมายถึงระดับความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมต่ำ คือมีความคิดเห็นในด้านลบ
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.34 – 3.66	หมายถึงระดับความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.67 – 5.00	หมายถึงระดับความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมสูง คือ มีความคิดเห็นในด้านบวก

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยนำไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)

1. การวิเคราะห์ความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาว่าคำถามต่างๆ ในแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้สอดคล้องกับความต้องการที่จะศึกษาหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่เพียงใด

2. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา โดยเลือกทดสอบแบบสอบถามกับประชาชนในเขตตำบลบางลี่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความยุ่งยากของชุดคำถามที่วัดความคิดเห็น ทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8305

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document Study) โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย และนำมาสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Research) โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาวิจัยแล้วนำข้อมูลที่ได้กลับมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผลมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนำเสนอโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
3. F-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสามกลุ่มขึ้นไป

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ในตำบลมุขลินทร์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 7 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชน

ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 7 วิจารณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่ม และความถี่ในการติดตามข่าวสาร ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

(n = 332)		
ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	108	32.5
หญิง	224	67.5
2. อายุ		
18-30 ปี	61	18.4
31-40 ปี	67	20.2
41-50 ปี	81	24.4
51-60 ปี	101	30.4
60 ปีขึ้นไป	22	6.6
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	69	20.8
ประถมศึกษา	98	29.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	26	7.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	49	14.8
อนุปริญญา หรือ ปวช./ปวส.	52	15.7
ปริญญาตรี	38	11.4
4. อาชีพ		
เกษตรกร เป็นเจ้าของที่ดินเอง	144	43.4
เกษตรกร เช่าที่ดิน	37	11.1
รับจ้าง	45	13.6
ค้าขาย	44	13.3
ข้าราชการ	12	3.6
นักเรียน/นักศึกษา	33	9.9
อื่นๆ	17	5.1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	227	68.3
5,000 – 10,000 บาท	57	17.2
10,001 – 15,000 บาท	48	14.5
6. การเป็นสมาชิกกลุ่ม		
กลุ่มเกษตรกร	5	1.5
กลุ่ม อ.ส.ม.	42	12.6
สหกรณ์การเกษตร	115	34.6
สหกรณ์ออมทรัพย์	5	1.5
ธ.ก.ส.	159	47.9
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	0	0.0
อื่น ๆ	6	1.8
7. ความถี่ในการติดตามข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม		
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	124	37.3
2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์	5	1.5
4-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	15	4.5
วันละ 1 ครั้ง	156	47.1
วันละหลาย ๆ ครั้ง	32	9.6

จากตารางที่ 5 พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล มีผลดังนี้

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.5 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ

32.5

2. อายุ

กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดมีอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.4 และน้อยที่สุด อายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.6

3. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดจบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมาคือต่ำกว่าระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.8 และน้อยที่สุดคือจบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 7.8

4. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดมีอาชีพเกษตรกร เป็นเจ้าของที่ดินเอง คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาคือมีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 13.6 และน้อยที่สุด คืออาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 3.6

5. รายได้

กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาคือมีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.2 และน้อยที่สุด คือมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.5

6. การเป็นสมาชิกกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดเป็นสมาชิกกลุ่ม ช.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 47.9 รองลงมาคือเป็นสมาชิกกลุ่ม สหกรณ์การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 34.6 และน้อยที่สุด คือเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 0

7. ความถี่ในการติดตามข่าวสาร

กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดมีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.1 รองลงมาคือมีความถี่ในการติดตามข่าวสาร สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.3 และน้อยที่สุดคือมีความถี่ในการติดตามข่าวสาร 2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 1.5

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นอย่างมาก	18	5.4	314	94.6
2. มนุษย์เป็นสิ่งแวดล้อมชนิดหนึ่งที่มีจะทำลายสิ่งแวดล้อม ระบบอื่นๆจนขาดดุลธรรมชาติ	12	3.6	320	96.4
3. แม่น้ำลำธารนับเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบนิเวศวิทยา	11	3.3	321	96.7
4. ท่านสามารถปล่อยน้ำทิ้งจากบ้านเรือนลงสู่แม่น้ำได้ เพราะน้ำจะพาพัดน้ำทิ้งเหล่านั้นไป*	230	69.3	102	30.7
5. การที่เราสามารถมองเห็นปลาที่ผิวน้ำเป็นจำนวนมาก แสดงว่าแหล่งน้ำนั้นมีความอุดมสมบูรณ์	64	19.3	268	80.7
6. โรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำทำให้มีโลหะหนักสะสมอยู่ในแหล่งน้ำ เมื่อประชาชนนำน้ำไปอุปโภค บริโภค โลหะหนักเหล่านั้นจะสะสมอยู่ในร่างกาย	34	10.2	298	89.8
7. น้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมถือว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้แม่น้ำลำคลองเน่าเสีย	47	14.2	285	85.8
8. การนำพลาสติกที่ชำรุดแล้วไปกำจัดโดยการเผาไฟ เป็นวิธีการที่ถูกต้องและรวดเร็ว*	138	41.6	194	58.4

ตารางที่ 6 (ต่อ)

	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. การใช้สารเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตในการทำ การเกษตร ก่อให้เกิดการตกค้างและสะสมของ สารเคมีในดินและแหล่งน้ำ	14	4.2	318	95.8
10. การทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นการทำลายดุลย ภาพชีวิตของประชาชน	28	8.4	304	91.6
11. จากการสังเกตพบปลาในแม่น้ำมีบาดแผลทั่ว ตัว และส่วนใหญ่ลอยขึ้นมาหายใจบนผิวน้ำ แสดง ว่าน้ำในแหล่งน้ำนั้นเน่าเสีย	27	8.1	305	91.9
12. น้ำในแม่น้ำลำคลองมีสีคล้ำและมีกลิ่นเหม็น แสดงว่าน้ำเน่าเสีย	29	8.7	303	91.3
13. การตัดไม้ทำลายป่า ทำให้เกิดอุทกภัย แผ่นดิน ถล่ม และฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล	14	4.2	318	95.8
14. การเผาทำลายฟางหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าว ทำให้อากาศเป็นพิษและทำลายหน้าดิน ทำให้ดิน ขาดความอุดมสมบูรณ์ ปุ๋ยพืชไม่ได้ผลดี	56	16.9	276	83.1
15. ดินที่อุดมสมบูรณ์คือดินที่อยู่ส่วนหน้า เนื่องจากมีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์	19	5.7	313	94.3

* คำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 6 พบว่าความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือ แม่น้ำลำธารนับเป็น
ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบนิเวศวิทยา คิดเป็นร้อยละ 96.7 รองลงมาคือ
มนุษย์เป็นสิ่งแวดล้อมชนิดหนึ่งที่มีจะทำลายสิ่งแวดล้อม ระบบอื่นๆจนขาดดุลธรรมชาติ คิดเป็น
ร้อยละ 96.4 และน้อยที่สุดคือท่านสามารถปล่อยน้ำทิ้งจากบ้านเรือนลงสู่แม่น้ำได้ เพราะน้ำจะพา
พัดน้ำทิ้งเหล่านั้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.7 และเมื่อจัดระดับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (ซึ่งแสดงไว้

ดังตารางที่ 7) นั้นพบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 86.4 และความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 13.6

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

(n = 332)		
ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
สูง	287	86.4
ต่ำ	45	13.6

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 86.4 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 13.6

ส่วนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องสูญเสียสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต	11	3.3	321	96.7
2. การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	13	3.9	319	96.1
3. การพัฒนาที่ยั่งยืนมีเป้าหมายเพื่อให้มนุษย์ดำรงอยู่กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมได้โดยไม่ทำลายหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมมากเกินไป	18	5.4	314	94.6

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะต้องมาจากกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีที่สะอาด ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและไม่สร้างมลพิษในระยะต่อไป	26	7.8	306	92.2
5. การพัฒนาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีจิตสำนึกและมีวิถีชีวิตที่เกื้อกูลต่อธรรมชาติ	30	9.0	302	91.0
6. การรักษาสภาพแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	40	12.0	292	88.0
7. การที่โรงงานอุตสาหกรรมมีกระบวนการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำ ถือเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน	62	18.7	270	81.3
12. การใช้ยาที่ฟุ่มเฟือย ซื้อสิ่งของเครื่องอำนวยความสะดวกเกินความจำเป็น ไม่ถือเป็นการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	49	14.8	283	85.2
13. การบริโภคสินค้าหรือบริการที่เกินพอดี เป็นแนวทางที่นำไปสู่การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	21	6.3	311	93.7
14. การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นรากฐานที่ทำให้คนในสังคมอยู่ดีมีสุขตลอดไป	20	6.0	312	94.0
15. หัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ที่การมีส่วนร่วมของประชาชน	32	9.6	300	90.4

จากตารางที่ 8 พบว่าความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคตต้องสูญเสียสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 96.7 รองลงมาคือการพัฒนาที่ยั่งยืนต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 96.1 และน้อยที่สุดคือการพัฒนาที่ยั่งยืนที่โรงงานอุตสาหกรรมมีกระบวนการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำ ถือเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 81.3 และเมื่อจัดระดับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 9) นั้นพบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 93.1 และความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 6.9

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

(n = 332)			
ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน		จำนวน	ร้อยละ
สูง		309	93.1
ต่ำ		23	6.9

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 93.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 6.9

ส่วนที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

(n = 332)

ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึงชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม	8	2.4	324	97.6
2. ชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความเพียบพร้อม และสามารถดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมได้ ย่อมเป็นชีวิตที่มีคุณภาพ	16	4.8	316	95.2
3. มนุษย์ควรปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้ โดยที่ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน	16	4.8	316	95.2
4. คนในหมู่บ้านต้องมีความสามัคคีและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน จึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข	18	5.4	314	94.6
5. คนในครอบครัวควรมีน้ำสะอาดเพียงพอสำหรับใช้อุปโภคและบริโภคตลอดปี	29	8.7	303	91.3
6. สถานีนอนมัยเป็นสถานที่รักษาพยาบาลเบื้องต้นสำหรับคนในหมู่บ้าน	33	9.9	299	90.1
7. ครอบครัวที่มีรถยนต์ใช้ หลายคันเป็นครอบครัวที่มีความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดี *	178	53.6	154	46.4
8. ยาเสพติดเป็นปัญหาร้ายแรง ที่บั่นทอนคุณภาพชีวิตของคนในสังคม	28	8.4	304	91.6
9. การทำงานมาก โดยไม่มีเวลาให้ครอบครัว แต่ได้รับเงินตอบแทนมาก ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น *	247	74.4	85	25.6
10. คุณภาพชีวิตที่ดีนั้น คือชีวิตที่มีความสุข สามารถปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้ โดยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน	29	8.7	303	91.3
11. ความรักความอบอุ่นในครอบครัว เป็นรากฐานสู่สังคมที่ดี	36	10.8	296	89.2

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
12. คริวเรือที่ไม่มีการรบกวนจากมลพิษ เป็น คริวเรือที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี	34	10.2	298	89.8
13. คุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมไม่ทำตนให้เป็นปัญหาต่อ ชุมชน สังคม และประเทศชาติ	22	6.6	310	93.4
14. การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแนวทางหนึ่งที่จะ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่อย่างพอเพียงไม่สร้างหนี้ ชีวิตก็มีความสุข	16	4.8	316	95.2
15. เด็กควรได้รับการศึกษา เพื่อใช้เป็นรากฐานในการ ดำเนินชีวิตที่ดี มีคุณภาพ	15	4.5	317	95.5

* คำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 10 พบว่าความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือคุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึงชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม คิดเป็นร้อยละ 97.6 รองลงมาคือเด็กควรได้รับการศึกษา เพื่อใช้เป็นรากฐานในการดำเนินชีวิตที่ดี มีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 95.5 และน้อยที่สุดคือ การทำงานมาก โดยไม่มีเวลาให้ครอบครัว แต่ได้รับเงินตอบแทนมาก ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 25.6 และเมื่อจัดระดับความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต (ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 11) นั้นพบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 78.9 และความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 21.1

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละของความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต	(n = 332)	
	จำนวน	ร้อยละ
สูง	262	78.9
ต่ำ	70	21.1

จากตารางที่ 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการคุณภาพชีวิตในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 78.9 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 21.1

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชน

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่มีต่อ โรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบลมุงดินที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดพบุรีประกอบด้วย 3 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ 9 ข้อ ด้านสังคม 18 ข้อ และด้านสิ่งแวดล้อม 13 ข้อ ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อ โรงงานอุตสาหกรรมของประชาชน

	ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย			
ด้านเศรษฐกิจ								
1. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งบริเวณใกล้หมู่บ้าน ครอบครัวของท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี	23 (6.9)	263 (79.2)	22 (6.6)	24 (7.2)	0 (0.0)	3.86	.6370	สูง
2. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ครอบครัวของท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น	21 (6.3)	250 (75.3)	19 (5.7)	27 (8.1)	15 (4.5)	3.71	.8771	สูง
3. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวท่านดีขึ้น	33 (9.9)	235 (70.8)	14 (4.2)	41 (12.3)	9 (2.7)	3.73	.8991	สูง
4. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน รายได้ส่วนใหญ่มาจากอาชีพประจำที่ท่านทำอยู่	59 (17.8)	255 (76.8)	13 (3.9)	5 (1.5)	0 (0.0)	4.11	.5159	สูง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

	ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
5. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้านทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น	39 (11.7)	216 (65.1)	39 (11.7)	38 (11.4)	0 (0.0)	3.77	.8014	สูง
6. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้รายได้ของท่านเพิ่มขึ้น	18 (5.4)	242 (72.9)	16 (4.8)	56 (16.9)	0 (0.0)	3.67	.8181	สูง
7. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน รายได้ที่ได้จากอาชีพประจำไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำให้มีหนี้	30 (9.0)	252 (75.9)	23 (6.9)	24 (7.2)	3 (0.9)	3.85	.7134	สูง
8. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ครอบครัวของท่านสามารถเพิ่มรายได้ มีเงินเหลือไปชำระหนี้สิน	29 (8.7)	237 (71.4)	13 (3.9)	50 (15.1)	3 (0.9)	3.72	.8567	สูง
9. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ครอบครัวของท่านมีอาชีพเสริม ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น	27 (8.1)	242 (72.9)	24 (7.2)	36 (10.8)	3 (0.9)	3.77	.7844	สูง
โดยภาพรวมด้านเศรษฐกิจ						3.72	.7220	สูง
ด้านสังคม								
10. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวท่านมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันดี*	31 (9.3)	287 (86.4)	3 (0.9)	8 (2.4)	3 (0.9)	1.99	.5299	ต่ำ

ตารางที่ 12 (ต่อ)

	ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิด เห็น
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น			
11. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ความสัมพันธ์ของคนใน ครอบครัวท่านมีความใกล้ชิด สนิทสนมกันน้อยลง*	44 (13.3)	234 (70.5)	26 (7.8)	28 (8.4)	0 (0.0)	2.12	.7326	ต่ำ
12. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ ครอบครัวของท่านมีความใกล้ชิด สนิทสนมกันน้อยลง*	44 (13.3)	234 (70.5)	32 (9.6)	22 (6.6)	0 (0.0)	2.10	.6972	ต่ำ
13. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน คน ในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สนิทสนมกันดี*	35 (10.5)	279 (84.0)	12 (3.6)	6 (1.8)	0 (0.0)	1.97	.4619	ต่ำ
14. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรม กรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลง*	31 (9.3)	233 (70.2)	39 (11.7)	17 (5.1)	12 (3.6)	2.24	.8293	ต่ำ
15. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลง*	6 (1.8)	15 (4.5)	29 (8.7)	246 (74.1)	36 (10.8)	3.88	.7249	สูง
16. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน สาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา โทรศัพท์ ถนนเข้าหมู่บ้าน ยังไม่มี การพัฒนา	53 (16.0)	223 (67.2)	32 (9.6)	24 (7.2)	0 (0.0)	3.92	.7349	สูง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

	ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิด เห็น
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น			
17. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน สาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา โทรศัพท์ ถนนเข้าหมู่บ้าน มีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น	48 (14.5)	242 (72.9)	39 (11.7)	3 (0.9)	0 (0.0)	4.01	.5468	สูง
18. โรงงานอุตสาหกรรมมีส่วนช่วยในการพัฒนาสาธารณูปโภคในชุมชน	50 (15.1)	245 (73.8)	26 (7.8)	11 (3.3)	0 (0.0)	4.00	.6020	สูง
19. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน การดำเนินชีวิตของท่านเป็นไปอย่างไรบ้าง	34 (10.2)	270 (81.3)	28 (8.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.02	.4324	สูง
20. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน การดำเนินชีวิตของท่านมีแบบแผน และมีความทันสมัยเพิ่มมากขึ้น	28 (8.4)	234 (70.5)	33 (9.9)	34 (10.2)	3 (0.9)	3.75	.7845	สูง
21. โรงงานอุตสาหกรรมมีส่วนช่วยให้การดำเนินชีวิตของท่านมีแบบแผนและมีความทันสมัยเพิ่มมากขึ้น	30 (9.0)	240 (72.3)	25 (7.5)	37 (11.1)	0 (0.0)	3.79	.7549	สูง
22. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ท่านมีสุขภาพดี*	41 (12.3)	262 (78.9)	20 (6.0)	3 (0.9)	6 (1.8)	2.00	.6193	สูง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

	ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิด เห็น
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น			
23. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน สุขภาพของท่านแยลง*	23 (6.9)	247 (74.4)	29 (8.7)	24 (7.2)	9 (2.7)	2.24	.7950	ต่ำ
24. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ ท่านมีสุขภาพแยลง*	6 (1.8)	21 (6.0)	43 (13.0)	239 (72.0)	23 (6.9)	3.76	.7470	สูง
25. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน มีการ อพยพคนวัยแรงงานไปในเมือง	33 (9.9)	250 (75.3)	25 (7.5)	24 (7.2)	0 (0.0)	3.88	.6713	สูง
26. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน คนวัยแรงงานกลับมาทำงานใน หมู่บ้านมากขึ้น	47 (14.2)	271 (81.6)	6 (1.8)	8 (2.4)	0 (0.0)	4.08	.5011	สูง
27. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ คนวัยแรงงานกลับมาทำงานใน หมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น โดยภาพรวมด้านสังคม	59 (17.8)	255 (76.8)	15 (4.5)	3 (0.9)	0 (0.0)	4.11	.5422	สูง
28. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้านน้ำที่ ใช้อุปโภคบริโภคเพียงพอต่อ ความต้องการของคนในหมู่บ้าน*	67 (20.2)	236 (71.1)	17 (5.1)	6 (1.8)	6 (1.8)	1.94	.6969	ต่ำ
29. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน น้ำที่ใช้อุปโภค บริโภค มีไม่ เพียงพอต่อความต้องการของคน ในหมู่บ้าน*	68 (20.5)	243 (73.2)	15 (4.5)	6 (1.8)	0 (0.0)	1.88	.5549	ต่ำ
						3.61	.3020	ปาน กลาง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

	ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิด เห็น
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น			
30. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค บริโภคไม่ เพียงพอต่อความต้องการของคน ในหมู่บ้าน*	0 (0.0)	3 (0.9)	29 (8.7)	214 (64.5)	86 (25.9)	4.15	.6000	สูง
31. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน น้ำ ในแม่น้ำของหมู่บ้านสะอาด เหมาะที่จะนำไปใช้ในการอุปโภค และบริโภค*	94 (28.3)	224 (67.5)	7 (2.1)	4 (1.2)	3 (0.9)	1.79	.6248	ต่ำ
32. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้านเน่าเสีย ไม่สามารถนำไปใช้ในการ อุปโภคและบริโภคได้*	92 (27.7)	220 (66.3)	14 (4.2)	6 (1.8)	0 (0.0)	1.80	.5942	ต่ำ
33. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำ ในแม่น้ำของหมู่บ้านเน่าเสีย*	0 (0.0)	2 (0.6)	26 (7.8)	202 (60.8)	102 (30.7)	4.22	.6030	สูง
34. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ไม่มี ปัญหาขยะมูลฝอย*	32 (9.6)	231 (69.6)	37 (11.1)	32 (9.6)	0 (0.0)	2.21	.7428	ต่ำ
35. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น*	40 (12.0)	233 (70.2)	29 (8.7)	30 (9.0)	0 (0.0)	2.15	.7410	ต่ำ
36. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำ ปริมาณขยะมูลฝอยในหมู่บ้าน เพิ่มมากขึ้น*	0 (0.0)	34 (10.2)	39 (11.7)	230 (69.3)	29 (8.7)	3.77	.7489	สูง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

	ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
37. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ท่าน ไม่โดนรบกวนจากมลภาวะทาง เสียง*	30 (9.0)	249 (75.0)	9 (2.7)	21 (6.3)	23 (6.9)	2.27	.9608	สูง
38. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรม เข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ท่านถูกรบกวนจากมลภาวะทาง เสียง*	33 (9.9)	209 (63.0)	37 (11.1)	30 (9.0)	23 (6.9)	2.40	1.101 9	ปาน กลาง
39. โรงงานอุตสาหกรรมก่อให้เกิด มลภาวะทางเสียง *	23 (6.9)	32 (9.6)	53 (16.0)	159 (47.9)	65 (19.6)	3.64	1.111 4	ปาน กลาง
40. โรงงานอุตสาหกรรมเป็นต้น เหตุให้เกิดปัญหาชุมชนแออัดใน หมู่บ้าน*	23 (6.9)	66 (19.9)	19 (5.7)	175 (52.7)	49 (14.8)	3.49	1.167 1	ปาน กลาง
โดยภาพรวมด้านสิ่งแวดล้อม						3.85	.5115	ปาน กลาง
โดยรวมทุกด้าน						3.72	.3159	สูง

* หมายถึง คำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบล มุจลินท์ อำเภотаวัง จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และเมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า

ด้านเศรษฐกิจ

พบว่า ประชาชนตำบลมุจลินท์ อำเภотаวัง จังหวัดลพบุรี มีความคิดเห็นว่โดยรวมแล้ว เมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณหมู่บ้าน โรงงานอุตสาหกรรมได้ก่อให้เกิดผลกระทบในด้าน บวก คือมีค่าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มากที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ครอบครัวของท่านมีอาชีพเสริม ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวท่าน ดีขึ้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และน้อยที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้รายได้ของท่านเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

โดยพบว่าก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ประชาชนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามากที่สุดคือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้ง ใกล้บริเวณหมู่บ้าน รายได้ส่วนใหญ่มาจากอาชีพประจำที่ท่านทำอยู่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 รองลงมา คือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งบริเวณใกล้หมู่บ้าน ครอบครัวของท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และน้อยที่สุด คือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน รายได้ที่ได้จากอาชีพประจำไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำให้มีหนี้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

และภายหลังจากการที่มีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณพื้นที่นั้น ประชาชนมีความเห็น โดยรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มากที่สุดคือ ภายหลังมี โรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้านทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มมากขึ้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือ ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ครอบครัวของท่านสามารถ เพิ่มรายได้ มีเงินเหลือไปชำระหนี้สิน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และน้อยที่สุดคือ ภายหลังมีโรงงาน อุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้านครอบครัวของท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71

ด้านสังคม

พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบลมุงลินี อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี มีความคิดเห็นที่โดยรวมแล้วเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณพื้นที่ทำให้เกิดผลกระทบ ด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามากที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้คนวัยแรงงานกลับมาทำงานในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมมีส่วนช่วยในการพัฒนาสาธารณูปโภคในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และน้อยที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ครอบครัวของท่านมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลงซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.10

โดยพบว่าก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ประชาชนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มากที่สุดคือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้านการดำเนินชีวิตของท่านเป็นไปอย่างเรียบง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 รองลงมาคือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน สาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา โทรศัพท์ ถนนเข้าหมู่บ้านมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และน้อยที่สุดคือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกันดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ

และภายหลังจากการที่มีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณพื้นที่นั้น ประชาชนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มากที่สุดคือ ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน คนวัยแรงงานกลับมาทำงานในหมู่บ้านมากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 รองลงมาคือ ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน สาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา โทรศัพท์ ถนนเข้าหมู่บ้าน มีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และน้อยที่สุดคือ ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวท่านมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลงซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12

ด้านสิ่งแวดล้อม

พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบลมุงจินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง คือ มีความคิดเห็นว่าเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณหมู่บ้าน โรงงานอุตสาหกรรมไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามากที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้านเน่าเสีย ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำที่ใช้ในการอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และน้อยที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาชุมชนแออัดในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49

โดยพบว่าก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ประชาชนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.05 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มากที่สุดคือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้านสะอาด เหมาะที่จะนำไปใช้ในการอุปโภคและบริโภค ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้านน้ำที่ใช้อุปโภคบริโภคเพียงพอต่อความต้องการของคนในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และน้อยที่สุดคือ ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ท่านไม่โดนรบกวนจากมลภาวะทางเสียง ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

และภายหลังจากการที่มีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณพื้นที่นั้น ประชาชนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มากที่สุดคือ ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ท่านถูกรบกวนจากมลภาวะทางเสียงซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 รองลงมาคือ ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15 และน้อยที่สุดคือ ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้านเน่าเสีย ไม่สามารถนำไปใช้ในการอุปโภคและบริโภคได้ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ของ
ประชาชนตำบลมุงลินี อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ลำดับ	ความคิดเห็นที่มีต่อ โรงงานอุตสาหกรรม	ก่อน		หลัง		ภาพรวม		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านสิ่งแวดล้อม	2.05	.3590	2.06	.4071	3.85	.5115	สูง
2	ด้านเศรษฐกิจ	3.94	.4062	3.73	.7298	3.72	.7220	สูง
3	ด้านสังคม	2.96	.2742	3.07	.2242	3.61	.3020	ปานกลาง
รวมทุกด้าน		2.98	.1718	2.95	.2282	3.73	.3159	สูง

จากตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามอายุ โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมก่อน หลังและภาพรวม ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นสูงที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และน้อยที่สุดคือด้านสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละของความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม

(n = 332)		
ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
รวมทุกด้าน		
สูง	231	69.6
ปานกลาง	101	30.4
ต่ำ	0	0.0
ด้านเศรษฐกิจ		
สูง	265	79.9
ปานกลาง	31	9.3
ต่ำ	36	10.8

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อ โรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ด้านสังคม		
สูง	229	69.0
ปานกลาง	103	31.0
ต่ำ	0	0.0
ด้านสิ่งแวดล้อม		
สูง	220	66.3
ปานกลาง	112	33.7
ต่ำ	0	0.0

จากตารางที่ 14 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 69.6 และในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 30.4 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านเศรษฐกิจในระดับสูง คิดเป็นร้อยละร้อยละ 79.9 ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 9.3 ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 10.8 ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านสังคมในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 69.0 ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.0 และความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 66.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.7

ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรีผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ 10 สมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามเพศ ได้ดังนี้

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามเพศ

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
โดยรวมทุกด้าน					
ชาย	108	3.61	.3361	-4.091*	.000
หญิง	224	3.77	.2934		
ด้านรายได้					
ชาย	108	3.64	.7887	-1.494	.136
หญิง	224	3.76	.6857		
ด้านลักษณะการดำเนินชีวิต					
ชาย	108	3.57	.2819	-1.531	.127
หญิง	224	3.62	.3103		
ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม					
ชาย	108	3.65	.5075	-4.989*	.000
หญิง	224	3.94	.4865		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านรายได้ และด้านลักษณะการดำเนินชีวิตไม่พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามอายุ ได้ดังนี้

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามอายุ

(n = 332)

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
40 ปี และต่ำกว่า	128	3.73	.2832
41-60 ปี	182	3.74	.3161
มากกว่า 60 ปี	22	3.50	.4117
ด้านเศรษฐกิจ			
40 ปี และต่ำกว่า	128	3.74	.7301
41-60 ปี	182	3.76	.6934
มากกว่า 60 ปี	22	3.35	.8323
ด้านสังคม			
40 ปี และต่ำกว่า	128	3.57	.3699
41-60 ปี	182	3.64	.2336
มากกว่า 60 ปี	22	3.55	.3495
ด้านสิ่งแวดล้อม			
40 ปี และต่ำกว่า	128	3.92	.4915
41-60 ปี	182	3.85	.5184
มากกว่า 60 ปี	22	3.52	.4521

จากตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามอายุ โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
โดยรวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	1.745	2	1.745	18.400*	.000
ภายในกลุ่ม	31.291	329	.095		
รวม	33.036	331			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	1.159	2	1.159	2.231	.136
ภายในกลุ่ม	171.421	329	.519		
รวม	172.580	331			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	.213	2	.213	2.345	.127
ภายในกลุ่ม	29.979	329	.091		
รวม	30.192	331			
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	2.976	2	1.488	5.853*	.003
ภายในกลุ่ม	83.634	329	.254		
รวม	86.610	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมไม่พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' จำแนกตามอายุ

(n = 332 คน)

ความคิดเห็นต่อโรงงาน อุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	อายุ		
			40 ปีและต่ำกว่า	41-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
โดยรวมทุกด้าน					
40 ปี และต่ำกว่า	3.73	.2832	-	.989	.005*
41-60 ปี	3.74	.3161	-	-	.003*
มากกว่า 60 ปี	3.50	.4117	-	-	-
ด้านสิ่งแวดล้อม					
40 ปี และต่ำกว่า	3.92	.4915	-	.491	.003*
41-60 ปี	3.85	.5184	-	-	.017*
มากกว่า 60 ปี	3.52	.4521	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มอายุ เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' พบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน คือประชาชนที่อายุ 40 ปี และต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อายุมากกว่า 60 ปี และประชาชนที่อายุ 41-60 ปี มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อายุมากกว่า 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนที่อายุ 40 ปี และต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อายุมากกว่า 60 ปี และประชาชนที่อายุ 41-60 ปี มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อายุมากกว่า 60 ปี

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา
ได้ดังนี้

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 332)

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
ประถมและต่ำกว่า	167	3.73	.3020
มัธยม/ปวช/ปวส/อนุปริญญา	127	3.70	.3486
ปริญญาตรี	38	3.73	.2591
ด้านเศรษฐกิจ			
ประถมและต่ำกว่า	167	3.78	.6553
มัธยม/ปวช/ปวส/อนุปริญญา	127	3.68	.7720
ปริญญาตรี	38	3.61	.8196
ด้านสังคม			
ประถมและต่ำกว่า	167	3.61	.2456
มัธยม/ปวช/ปวส/อนุปริญญา	127	3.57	.3815
ปริญญาตรี	38	3.71	.1804
ด้านสิ่งแวดล้อม			
ประถมและต่ำกว่า	167	3.84	.4601
มัธยม/ปวช/ปวส/อนุปริญญา	127	3.87	.6187
ปริญญาตรี	38	3.83	.2923

จากตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามระดับการศึกษา โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
โดยรวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	.093	2	.047	.466	.628
ภายในกลุ่ม	32.942	329	.100		
รวม	33.036	331			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	1.343	2	.672	1.290	.277
ภายในกลุ่ม	171.237	329	.520		
รวม	172.580	331			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	.630	2	.315	3.505*	.031
ภายในกลุ่ม	29.562	329	.090		
รวม	30.192	331			
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	.051	2	.025	.097	.908
ภายในกลุ่ม	86.559	329	.263		
รวม	86.610	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อมไม่พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe' จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=332)

ความคิดเห็นต่อโรงงาน อุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ความถี่ในการติดตามข่าวสาร		
			ประถม และต่ำกว่า	มัธยมศึกษา/ ปวช./ปวส	ปริญญาตรี
ด้านสังคม					
ประถมและต่ำกว่า	3.61	.2456	-	.411	.194
มัธยมศึกษา/ ปวช./ ปวส.	3.57	.3815		-	.034*
ปริญญาตรี	3.71	.1804			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน คือด้านสังคม ดังนี้

ด้านสังคม พบว่า ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่จบการมัธยมศึกษา/ ปวช./ ปวส./ มีความเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามอาชีพ

(n = 332)

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
เกษตรกร	181	3.71	.3381
รับจ้าง/ค้าขาย	89	3.79	.2546
อื่นๆ	62	3.65	.3116
ด้านเศรษฐกิจ			
เกษตรกร	181	3.75	.7169
รับจ้าง/ค้าขาย	89	3.84	.6011
อื่นๆ	62	3.47	.8397
ด้านสังคม			
เกษตรกร	181	3.61	.2446
รับจ้าง/ค้าขาย	89	3.65	.3535
อื่นๆ	62	3.54	.3620
ด้านสิ่งแวดล้อม			
เกษตรกร	181	3.80	.4894
รับจ้าง/ค้าขาย	89	3.93	.5394
อื่นๆ	62	3.87	.5266

จากตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามอาชีพ โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
โดยรวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	.820	2	.410	4.187*	.016
ภายในกลุ่ม	32.216	329	.098		
รวม	33.036	331			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	5.240	2	2.620	5.151*	.006
ภายในกลุ่ม	167.340	329	.509		
รวม	172.580	331			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	.417	2	.208	2.303	.102
ภายในกลุ่ม	29.775	329	.091		
รวม	30.192	331			
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	.986	2	.493	1.895	.152
ภายในกลุ่ม	85.623	329	.260		
รวม	86.610	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 พบว่าประชาชนที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมไม่พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 24 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' จำแนกตามอาชีพ

(n=332)

ความคิดเห็นต่อโรงงาน อุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	อาชีพ		
			เกษตรกร	รับจ้าง/ค้าขาย	อื่นๆ
โดยรวมทุกด้าน					
เกษตรกร	3.71	.3381	-	.115	.423
รับจ้าง/ค้าขาย	3.79	.2546		-	.021*
อื่นๆ	3.65	.3116			-
ด้านเศรษฐกิจ					
เกษตรกร	3.75	.7169	-	.577	.035*
รับจ้าง/ค้าขาย	3.84	.6011		-	.008*
อื่นๆ	3.47	.8397			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มอาชีพ เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่อาชีพ รับจ้าง/ค้าขาย มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันคือ ประชาชนที่อาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อาชีพอื่น ๆ และประชาชนที่อาชีพ รับจ้าง/ค้าขาย มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามรายได้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามรายได้

(n = 332)

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
ต่ำกว่า 5,000 บาท	227	3.70	.3439
5,000 – 10,000 บาท	57	3.76	.2359
10,001 – 15,000 บาท	48	3.77	.2478
ด้านเศรษฐกิจ			
ต่ำกว่า 5,000 บาท	227	3.68	.7453
5,000 – 10,000 บาท	57	3.94	.5496
10,001 – 15,000 บาท	48	3.67	.7547
ด้านสังคม			
ต่ำกว่า 5,000 บาท	227	3.56	.3213
5,000 – 10,000 บาท	57	3.70	.2502
10,001 – 15,000 บาท	48	3.72	.1949
ด้านสิ่งแวดล้อม			
ต่ำกว่า 5,000 บาท	227	3.88	.5429
5,000 – 10,000 บาท	57	3.73	.5175
10,001 – 15,000 บาท	48	3.86	.2906

จากตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามรายได้ โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามรายได้ ได้ผลลัพธ์ดังแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตาม รายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
โดยรวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	.304	2	.152	1.526*	.219
ภายในกลุ่ม	32.732	329	.099		
รวม	33.036	331			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	3.350	2	1.675	3.256*	.040
ภายในกลุ่ม	169.230	329	.514		
รวม	172.580	331			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	1.562	2	.781	8.977*	.000
ภายในกลุ่ม	28.629	329	.087		
รวม	30.192	331			
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	1.014	2	.507	1.949	.144
ภายในกลุ่ม	85.596	329	.260		
รวม	86.610	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 พบว่าประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวม และด้านสิ่งแวดล้อมไม่พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 27 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' จำแนกตามรายได้

(n=332)

ความคิดเห็นต่อโรงงาน อุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	รายได้		
			ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 10,000 บาท	10,001 – 15,000 บาท
ด้านเศรษฐกิจ					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.68	.7453	-	.045*	1.000
5,000 – 10,000 บาท	3.94	.5496		-	.164
10,001 – 15,000 บาท	3.67	.7547			-
ด้านสังคม					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.56	.3213	-	.008*	.003*
5,000 – 10,000 บาท	3.70	.2502		-	.925
10,001 – 15,000 บาท	3.72	.1949			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มรายได้ เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน คือด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท

ด้านสังคม พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงาน
อุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามการเป็นสมาชิก
กลุ่ม ได้ดังนี้

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของของความคิดเห็นต่อ โรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่ม

(n = 332)

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	140	3.72	.2942
เป็นสมาชิก 1 กลุ่ม	94	3.73	.3794
เป็นสมาชิก 2 กลุ่ม	98	3.69	.2780
ด้านเศรษฐกิจ			
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	140	3.66	.7680
เป็นสมาชิก 1 กลุ่ม	94	3.87	.6129
เป็นสมาชิก 2 กลุ่ม	98	3.66	.7376
ด้านสังคม			
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	140	3.59	.3645
เป็นสมาชิก 1 กลุ่ม	94	3.62	.2797
เป็นสมาชิก 2 กลุ่ม	98	3.62	.2117
ด้านสิ่งแวดล้อม			
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	140	3.94	.5244
เป็นสมาชิก 1 กลุ่ม	94	3.79	.5716
เป็นสมาชิก 2 กลุ่ม	98	3.78	.4078

จากตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่ม โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
โดยรวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	.115	2	.058	.575	.563
ภายในกลุ่ม	32.921	329	.100		
รวม	33.036	331			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	2.869	2	1.434	2.781	.063
ภายในกลุ่ม	169.711	329	.516		
รวม	172.580	331			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	.091	2	.046	.499	.607
ภายในกลุ่ม	30.100	329	.091		
รวม	30.192	331			
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	1.851	2	.925	3.592*	.029
ภายในกลุ่ม	84.759	329	.258		
รวม	86.610	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากจากตารางที่ 29 พบว่าประชาชนที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวม ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ไม่พบว่าประชาชนที่มี

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 30 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe' จำแนกตามความถี่ในการติดตามข่าวสาร

(n=332 คน)

ความคิดเห็นต่อโรงงาน อุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ความถี่ในการติดตามข่าวสาร		
			ไม่เป็นสมาชิก กลุ่ม	เป็นสมาชิก 1 กลุ่ม	เป็นสมาชิก 2 กลุ่มขึ้นไป
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	3.94	.5244	-	.096	.049*
เป็นสมาชิก 1 กลุ่ม	3.79	.5716		-	.994
เป็นสมาชิก 2 กลุ่มขึ้นไป	3.78	.4078			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มการเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน คือด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกับประชาชนที่เป็นสมาชิก 2 กลุ่มขึ้นไป

สมมติฐานที่ 7 ประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสารต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความถี่ในการติดตามข่าวสาร ได้ดังนี้

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามมีความถี่ในการติดตามข่าวสาร

(n = 332)

ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	15	3.80	.2388
วันละ 1 ครั้ง	156	3.63	.3383
วันละหลาย ๆ ครั้ง	32	3.79	.3850
ด้านเศรษฐกิจ			
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	15	3.86	.5775
วันละ 1 ครั้ง	156	3.59	.8128
วันละหลาย ๆ ครั้ง	32	3.75	.7429
ด้านสังคม			
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	15	3.65	.2103
วันละ 1 ครั้ง	156	3.55	.3625
วันละหลาย ๆ ครั้ง	32	3.69	.2800
ด้านสิ่งแวดล้อม			
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	15	3.95	.4257
วันละ 1 ครั้ง	156	3.74	.5671
วันละหลาย ๆ ครั้ง	32	3.93	.4835

จากตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามความถี่ในการติดตามข่าวสาร โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมในด้านรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม
จำแนกตามมีความถี่ในการติดตามข่าวสาร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
โดยรวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	2.535	2	1.267	13.671*	.000
ภายในกลุ่ม	30.501	329	.093		
รวม	33.036	331			
ด้านเศรษฐกิจ					
ระหว่างกลุ่ม	5.358	2	2.679	5.270*	.006
ภายในกลุ่ม	167.222	329	.508		
รวม	172.580	331			
ด้านสังคม					
ระหว่างกลุ่ม	1.055	2	.528	5.957*	.003
ภายในกลุ่ม	29.137	329	.089		
รวม	30.192	331			
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ระหว่างกลุ่ม	3.584	2	1.792	7.102*	.001
ภายในกลุ่ม	83.025	329	.252		
รวม	86.610	331			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 32 พบว่าประชาชนที่มีมีความถี่ในการติดตามข่าวสารแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าประชาชนที่มีมีความถี่ในการติดตามข่าวสารแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 33 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' จำแนกตามความถี่ในการติดตามข่าวสาร

(n=332)

ความคิดเห็นต่อโรงงาน อุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ความถี่ในการติดตามข่าวสาร		
			1-5 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	วันละ 1 ครั้ง	วันละหลาย ๆ ครั้ง
รวมทุกด้าน					
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	3.80	.2388	-	.000*	.968
วันละ 1 ครั้ง	3.63	.3383		-	.024*
วันละหลาย ๆ ครั้ง	3.79	.3850			-
ด้านเศรษฐกิจ					
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	3.86	.5775	-	.006*	.747
วันละ 1 ครั้ง	3.59	.8128		-	.512
วันละหลาย ๆ ครั้ง	3.75	.7429			-
ด้านสังคม					
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	3.65	.2103	-	.010*	.827
วันละ 1 ครั้ง	3.55	.3625		-	.053
วันละหลาย ๆ ครั้ง	3.69	.2800			-
ด้านสิ่งแวดล้อม					
1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์	3.95	.4257	-	.001*	.976
วันละ 1 ครั้ง	3.74	.5671		-	.151
วันละหลาย ๆ ครั้ง	3.93	.4835			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 33 เปรียบเทียบกลุ่มมีความถี่ในการติดตามข่าวสารเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร 1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้ง และ ประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้งมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีความถี่ใน

การติดตามข่าวสาร วันละหลาย ๆ ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิจารณารายด้านพบว่า

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร 1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้ง

ด้านสังคม พบว่า ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร 1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้ง

ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร 1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้ง

สมมติฐานที่ 8 ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ได้ดังนี้

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามความรู้เกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อม

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
โดยรวมทุกด้าน					
ต่ำ	45	3.61	.3863	-2.146*	.036
สูง	287	3.74	.3004		
ด้านเศรษฐกิจ					
ต่ำ	45	3.61	.8326	-1.134	.257
สูง	287	3.71	.7031		
ด้านสังคม					
ต่ำ	45	3.54	.2541	-1.561	.120
สูง	287	3.62	.3079		
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ต่ำ	45	3.68	.5401	-2.248*	.029
สูง	287	3.88	.5028		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมไม่พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 9 ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้ดังนี้

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
โดยรวมทุกด้าน					
ต่ำ	23	3.40	.4505	-3.576*	.002
สูง	309	3.74	.2909		
ด้านเศรษฐกิจ					
ต่ำ	23	3.00	.9692	-3.766*	.001
สูง	309	3.78	.6719		
ด้านสังคม					
ต่ำ	23	3.49	.3291	-1.830	.047
สูง	309	3.62	.2985		
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ต่ำ	23	3.54	.7272	-2.175*	.040
สูง	309	3.87	.4584		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนพบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านสังคมไม่พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 10 ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อ
โรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับ
คุณภาพชีวิต ได้ดังนี้

ตารางที่ 36 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับ
คุณภาพชีวิต

	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
โดยรวมทุกด้าน					
ต่ำ	70	3.68	.4585	-1.303	.193
สูง	262	3.73	.2652		
ด้านเศรษฐกิจ					
ต่ำ	70	3.75	.9016	.348	.728
สูง	262	3.71	.6678		
ด้านสังคม					
ต่ำ	70	3.60	.3616	-.184	.854
สูง	262	3.61	.2847		
ด้านสิ่งแวดล้อม					
ต่ำ	70	3.72	.6309	-2.057*	.043
สูง	262	3.89	.4698		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 36 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามความรู้
เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตพบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
โรงงานอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
ความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมทุกด้าน ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ไม่พบว่าความ
คิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 7 ข้อวิจารณ์

ผลการทดสอบสมมติฐานว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4 สมมติฐาน ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่เป็นเพศหญิง มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมสูงกว่าประชาชนที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศหญิงอาจจะมีเวลาในการทำกิจกรรมหลักก็คือการเป็นแม่บ้านและดูแลครอบครัว ดังนั้นการที่มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ทำให้มีงานทำได้ง่ายขึ้น ซึ่งอาจจะแตกต่างกับเพศชาย ที่อาจจะมีอาชีพหลักที่ต้องรับผิดชอบอยู่แล้วจึงเห็นว่าโรงงานอุตสาหกรรมมีผลกระทบกับชุมชนน้อยกว่าเพศหญิง จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีอายุ 41-60 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคืออายุ 40 ปี และต่ำกว่าและน้อยที่สุดคือ มากกว่า 60 ปี และเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มอายุ เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่อายุ 40 ปี และต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกับประชาชนที่อายุมากกว่า 60 ปี และประชาชนที่อายุ 41-60 ปี มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อายุมากกว่า 60 ปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีอายุ 41-60 ปี เป็นผู้ที่อยู่ในช่วงวัยที่มีประสบการณ์ในการทำงาน โดยเฉพาะการทำงานในต่างถิ่นที่บางคนอาจจะเคยย้ายไปทำงานต่างถิ่น เนื่องจากในท้องถิ่นนั้น ไม่มีงานทำ ซึ่งเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ก็ทำให้ไม่ต้องไปไกลบ้าน สามารถดูแลครอบครัวได้ เป็นโอกาสในการสร้างงานสร้างรายได้ต่อไป อาจจะแตกต่างกับผู้ที่ยุ่่น้อยกว่าที่อาจจะระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนมากกว่าเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งในพื้นที่ ดังนั้นความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะแตกต่างกันไป จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่จบการศึกษา ประถมและต่ำกว่า และจบการศึกษาปริญญาตรี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน โดยมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่าประชาชนที่จบการศึกษา มัธยม/ปวช/ปวส/อนุปริญญา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแรงงานที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จำเป็นต้องการแรงงานในทุกระดับ ทั้งผู้ที่มีความรู้สูงและไม่สูง ดังนั้นทุกกลุ่มจึงมีโอกาสได้เข้าไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ทำให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนไม่แตกต่างกัน จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/ค้าขาย มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร และน้อยที่สุดคืออาชีพอื่น ๆ และเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มอาชีพ เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่อาชีพ รับจ้าง/ค้าขาย มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่อาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/ค้าขาย มีโอกาสที่จะมีรายได้มากขึ้นจากการที่มีตรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งในพื้นที่ จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

5. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคือมีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และน้อยที่สุดคือมีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนอาจจะเห็นว่าการทำงานที่มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่นั้นทำให้ชุมชนจะมีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น จากการทำงานที่ย้ายมาทำงานในพื้นที่ ถึงแม้ว่าคนในชุมชนมีโอกาที่จะหารายได้เพิ่มมากขึ้นแต่ก็ส่งผลกระทบต่อชุมชนในด้านอื่น ๆ ด้วย ทั้งในด้านคุณภาพชีวิตและด้านสิ่งแวดล้อม จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

6. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่เป็นสมาชิก 1 กลุ่ม มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคือประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย และน้อยที่สุดคือประชาชนที่เป็นสมาชิก 2 กลุ่ม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่เป็นหรือไม่เป็นสมาชิกในกลุ่มต่าง ๆ นั้น ต่างก็รับรู้ได้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของชุมชน ทั้งการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค ต่าง ๆ และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ด้วย จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

7. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสารต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร 1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคือวันละหลาย ๆ ครั้ง และน้อยที่สุดคือวันละ 1 ครั้ง และเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มมีความถี่ในการติดตามข่าวสารเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันคือประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร 1-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้ง และ ประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้งมีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรม แตกต่างกับประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละหลาย ๆ ครั้ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่ติดตามข่าวสารอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทำให้ทราบว่าโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ นอกจากจะสร้างความเจริญในแง่ของวัตถุแล้ว ยังส่งผลกระทบในด้านอื่น ๆ อีกด้วย ซึ่งอาจจะแตกต่างกับผู้ติดตามข่าวสารน้อยครั้งกว่าที่อาจจะเห็นเพียงความเจริญและโอกาสในการสร้างรายได้ของคนในชุมชนเท่านั้น จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีความถี่ในการติดตามข่าวสารต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

8. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมสูงกว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าย่อมตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมมาก เพราะสิ่งแวดล้อมคือชีวิตและทำให้ชีวิตสามารถดำเนินไปได้อย่างปกติสุข ซึ่งอาจจะแตกต่างกับจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับ

สิ่งแวดล้อมน้อยกว่าที่อาจจะเห็นความสำคัญของการพัฒนามากกว่าผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

9. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมสูงกว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสูงนั้นจะเข้าใจได้ว่าการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะต้องอยู่บนหลักของความพอเพียง การมีส่วนร่วมและบนพื้นฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง ไม่ใช่เศรษฐกิจที่โตจากลงทุนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

10. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมสูงกว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี นั้นเป็นชุมชนชนบทที่อาศัยพึ่งพากันและกัน ดังนั้นแม้ว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตมากหรือน้อย ก็เข้าใจว่าการมีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ทำให้วิถีชีวิตของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปทั้งวิถีชีวิตและแนวทางการดำเนินชีวิต จนอาจส่งผลให้ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนและปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและมีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน โดยมีประชากรทั้งหมด 1,936 คนดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน(Proportional Stratified Random Sampling) โดยแยกคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยได้รับการแก้ไข แนะนำ และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำไปทดลองใช้ (Pre-Test) กับกับประชาชนในเขต ตำบลบางลี่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน ทดสอบความเที่ยงและค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbrach's alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8305 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามใช้ได้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ความถี่ในการติดตามข่าวสาร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 3 ด้าน 40 ข้อ ได้แก่

ด้านเศรษฐกิจ	จำนวน	9	ข้อ
ด้านสังคม	จำนวน	18	ข้อ
ด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน	13	ข้อ

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในเดือน พฤศจิกายน 2549 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติเชิงพรรณนาค่าร้อยละใช้แสดงข้อมูลทั่วไป ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อแสดงการกระจายข้อมูล สถิติเชิงอนุมานทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t - test) ค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (F - test) และเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Multiple Comparision) โดยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe's test) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มากที่สุดเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.5 มีอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.4 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.5 มีอาชีพเกษตรกร เป็นเจ้าของที่ดินเอง คิดเป็นร้อยละ 43.4 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 68.3 เป็นสมาชิกกลุ่ม ธ.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 47.9 มีความถี่ในการติดตามข่าวสาร วันละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.1 ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 5

2. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 86.4 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือ แม่น้ำลำธาร นับเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบนิเวศวิทยา คิดเป็นร้อยละ 96.7 และน้อย

ที่สุดคือสามารถปล่อยน้ำทิ้งจากบ้านเรือนลงสู่แม่น้ำได้ เพราะน้ำจะพาพัดน้ำทิ้งเหล่านั้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.7 ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 6-7

3. ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 93.1 และเมื่อพิจารณารายชื่อนั้นพบว่าข้อที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนมากที่สุดคือการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องสูญเสียสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 96.7 และน้อยที่สุดคือการที่โรงงานอุตสาหกรรมมีกระบวนการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำถือเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 81.3 ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 8-9

4. ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 78.9 และเมื่อพิจารณารายชื่อนั้นพบว่าข้อที่มีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตมากที่สุดคือคุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึงชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม คิดเป็นร้อยละ 97.6 และน้อยที่สุดคือการทำงานมาก โดยไม่มีเวลาให้ครอบครัว แต่ได้รับเงินตอบแทนมาก ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 25.6 ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 10-11

5. ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชน

พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อเรียงลำดับความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นสูงที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และน้อยที่สุดคือด้านสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 12-14 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดพบุรี มีความคิดเห็นว่าเป็นบวกโดยรวมแล้วเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมใน

บริเวณหมู่บ้าน โรงงานอุตสาหกรรมได้ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านบวก คือมีค่าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามากที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ครอบครัวของท่านมีอาชีพเสริม ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวท่านดีขึ้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และน้อยที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้รายได้ของท่านเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

ด้านสังคม พบว่า ประชาชนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี มีความคิดเห็นโดยรวมแล้วเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณพื้นที่ทำให้เกิดผลกระทบโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามากที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้คนวัยแรงงานกลับมาทำงานในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมมีส่วนช่วยในการพัฒนาสาธารณูปโภคในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และน้อยที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ครอบครัวของท่านมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลงซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.10

ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี มีความคิดเห็นว่ามีโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณหมู่บ้าน โรงงานอุตสาหกรรมไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามากที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้านเน่าเสีย ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำที่ใช้ในการอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และน้อยที่สุดคือ โรงงานอุตสาหกรรมเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาชุมชนแออัดในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สามารถสรุปได้ว่าสมมติฐาน จำนวน 10 สมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน 6 สมมติฐาน และไม่ฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน 4 สมมติฐาน ซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 37

ตารางที่ 37 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ	เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้
เพศ	.000*	✓	
อายุ	.000*	✓	
ระดับการศึกษา	.628		✓
อาชีพ	.016*	✓	
รายได้	.219		✓
การเป็นสมาชิกกลุ่ม	.563		✓
ความถี่ในการติดตามข่าวสาร	.000*	✓	
ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	.010*	✓	
ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	.000*	✓	
ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต	.193		✓

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ใน 2 ประเด็นกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชน ตำบลมุกจินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับสูง ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาถึงการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการรวมกลุ่มในการตรวจสอบและระมัดระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมหรือชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยอาจจะเป็นการจัดตั้งคณะกรรมการท้องถิ่นหรือผ่านกระบวนการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการตรวจสอบเรื่องต่าง ๆ ซึ่งผลที่ได้รับนอกจากจะเป็นการเสริมสร้างที่มีส่วนร่วม

ในการพัฒนาที่ถูกต้องแล้ว ยังเป็นการสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาที่ดีของผู้ประกอบการที่จะต้องรับผิดชอบผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนด้วย

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนต่ำที่สุดคือด้านสังคม ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาถึงการขอความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ที่รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับด้านสังคม เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นเข้าร่วมให้ความรู้ ส่งเสริมให้ชาวบ้านและผู้ประกอบการมีกิจกรรมร่วมกัน และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีระหว่างกันในการอยู่ร่วมกันในชุมชน

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนน้อยที่สุดคือโรงงานอุตสาหกรรมทำให้ครอบครัวของท่านมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลง ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาถึงโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ไม่ได้ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกห่างเหินกัน ดังนั้นเพื่อเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนในชุมชน ผู้ประกอบการน่าจะมีส่วนร่วมกับชุมชนในการสนับสนุนงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนตามกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเป็นผู้สนับสนุนงานประจำปีของท้องถิ่น การสนับสนุนทุนการศึกษา การพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่เป็นต้น ผลที่ได้รับนอกจากจะทำให้ผู้ประกอบการมีภาพลักษณ์ที่ดีแล้ว ยังจะมีส่วนให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณประกอบการเองก็เป็นเสมือนเพื่อนที่สามารถให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้ต่อไป

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่าความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดคือสามารถปล่อยน้ำทิ้งจากบ้านเรือนลงสู่แม่น้ำได้ เพราะน้ำจะพาพัดน้ำทิ้งเหล่านั้นไป ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาถึงการให้ความรู้ที่ถูกต้องว่าการทิ้งสิ่งต่าง ๆ ลงในแม่น้ำนั้นเสี่ยงต่อผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ทั้งขยะ น้ำเน่าเสีย เป็นต้น ซึ่งอาจจะรณรงค์เสริมสร้างความเข้าใจว่าแม่น้ำที่สะอาดด้วยการไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำนั้น ก็เป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.5 จากผลการวิจัยที่พบว่าความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน มากที่สุดคือการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคตต้องสูญเสียสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาถึงการสนับสนุนการรวมกลุ่มกันเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น การให้ทุนการศึกษาดูงานสถานที่ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาอย่างยั่งยืน การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่บุตรในการศึกษาด้านการ

เกษตรกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน เป็นต้น ซึ่งเมื่อชุมชนเข้มแข็ง สังคมไทยก็จะมีโอกาสแข็งแรงต่อไป

1.6 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต น้อยที่สุดคือ การทำงานมาก โดยไม่มีเวลาให้ครอบครัว แต่ได้รับเงินตอบแทนมาก ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาถึงการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาขยายผลการพัฒนาในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพราะเมื่อประชาชน รู้จักพอ รู้จักประมาณตน รู้จักเก็บออม รู้จักการรวมกลุ่มในการพัฒนา ประชาชนก็จะรู้ว่า ไม่ใช่แค่เงินเท่านั้นที่สามารถนำความสุขมาให้ครอบครัว แต่ยังมีอีกหลายสิ่งเช่น ความรัก ความผูกพันกัน ก็สามารถนำความสุขมาสู่ครอบครัวได้เช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น กลุ่มประชาชนในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง , กลุ่มประชาชนที่พักอาศัยบริเวณนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม เช่น การยอมรับนวัตกรรม ความตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ เป็นต้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กฤษณ์ มหาวิรุฬห์. 2531. ทศนะในการดำเนินงานเบื้องต้นของประธานกรรมการหมู่บ้านตาม
โครงการปรีณรงค์คุณภาพชีวิตและความจำเป็นพื้นฐานศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดชัยนาท.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กรมการพัฒนาชุมชน. 2540. การใช้ประโยชน์จากข้อมูล จปฐ กชช.2 ค. (อัดสำเนา)
กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนเพิ่มเสริมกิจ.

กองจัดการสารอันตรายและของเสีย. 2536. การใช้ประโยชน์ของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม.
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

กันยา สุวรรณแสง. 2532. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรพิทยา.

โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อการจัดการศึกษาในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. 2533.
ความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจและสังคม และการศึกษาชุมชนบริเวณแหล่ง
อุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่ 5 ตำบลหนองขาม อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี.
กรุงเทพมหานคร.

เฉลิมรัฐ ชัมพานนท์. “การศึกษาวิชาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย” นิทรรศการสิ่งแวดล้อม. 19: 2

ชัยวัฒน์ ปัจจุพงษ์, จารุณี นาวิโรจน์, และสุรีย์ กาญจนวงศ์. 2521. คู่มือฉบับสมบูรณ์ประชากร
ศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ดิเรก ฤกษ์หรัย. 2527. “คุณภาพชีวิต” ข่าวสารเกษตรศาสตร์. 26-27 (6) : 100.

เดือนรุ่ง จันทศิริ. 2546. ผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของ
ประชาชนเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษปริญญาโท
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เดือนรุ่ง ถิ่นวิไล. 2542. การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของ
ประชากรในชนบทระหว่างชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรมและไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมใน
จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ถวิล ชาราโกชน์. 2526. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ทวิภา อินสอน. 2548. ความคิดเห็นต่อบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใน
จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นพมาศ ธีรเวคิน. 2539. จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิภา ศรีไพโรจน์. 2527. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สักดาพรการพิมพ์.
- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 2534. การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย.
กรุงเทพมหานคร .
- บริษัท เอ็กเซลเลนซ์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด. 2547. โครงการประเมินผลการพัฒนา
อุตสาหกรรมเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมและการลงทุน.
บริษัท เอ็กเซลเลนซ์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด
- บั้งอร มาลาศรี. 2540. ความคิดเห็นของข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีต่อบทบาทและความ
รับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2533. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ.
กรุงเทพมหานคร: ฟิสิกซ์เซ็นเตอร์การพิมพ์.
- บุญชนก คู่บารมี. 2542. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองต่อระบบตรวจคนเข้า
เมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บริษัทคอนซัลแทนท์ ออฟ เทคโนโลยี. 2538. การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และ
มาตรการป้องกันผลกระทบจากการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา และ
จังหวัดชลบุรี. กรุงเทพมหานคร.

บุษปราณี รอดอินทร์, ร.ต.อ.หญิง. 2543. ความคิดเห็นของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการ
ให้บริการงานทะเบียนอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการ 1 กองทะเบียน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประคอง กรรณสูตร. 2525. รัฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520. ทศนคติ: การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.

ปรีชา แสงโชติ. 2534. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนบริเวณที่มีโรงงาน
อุตสาหกรรมในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2530. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา.

ปัญญา สุทธิบดี. 2529. กฎหมายว่าด้วยการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ. ภาควิชากฎหมาย
ทั่วไป คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. 2531. การวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น. กรุงเทพมหานคร: คณะ
สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต. 2539. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิ
โกมลคีมทอง.

พิษณุวัฒน์ ทวีวัฒน์. 2519. อากาศเป็นพิษ กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2522. “คุณภาพชีวิตประชากรกับการพัฒนาชนบท” ประชากรศึกษา. 22 (4): 17.

เย็นใจ เกาหวนิช. 2520. ความคิดรวบยอดประชากรศึกษา. (อัดสำเนา)

รัชนิกร เศรษฐฐิติ. 2528. สังคมวิทยาชนบท. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

เรืองเวทย์ แสงรัตนา. 2522. ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับอัตราการเพิ่มประชากรของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิภาวัญย์ จตุพนาพร. 2548. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงในเขตตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศุภเยาว์ นาคเงินทอง. 2542. ความคิดเห็นของข้าราชการกรมการปกครองในส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในอนาคต ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. 2528. สังคมวิทยาชนบท. ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สายสุรีย์ จุติกุล. 2523. “ การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต: ช่วงชีวิตในวัยเด็ก” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 23 (14): 15-18

ตีปนนท์ เกตุทัต. 2523. “ ระบบการศึกษาช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างไร” เอกสารการประชุมวิชาการครั้งที่3. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล.

- สุกิจ เหลืองสกุลไทย. 2544. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุโท เจริญสุข. 2522. หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา.
- สุพร ตรีนรินทร์. 2544. กระบวนการสร้างเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนมสามัคคี จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพรรณิ ไชยอำพร และ สนิท สมักรการ. 2534. รายงานวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของคนไทย ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชาวเมืองกับชาวชนบท.
- สุรางค์ จันทร์อม. 2529. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ไพศาลการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2528. จดหมายข่าวโครงการพัฒนาสังคม. (อัดสำเนา).
- อรศรี กิจจาพิพัฒน์. 2545. ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลบางไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- อดิศักดิ์ ชื่นชู. พันตำรวจโท. 2542. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวิธีการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ: ศึกษากรณีประชาชนในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อภิรดี พิทยามาศ. 2541. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมชุมชนก่อนและหลังการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- อุดม เกิดพิบูลย์. 2533. **อุตสาหกรรมกรรมการเกษตรและการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นชนบท: กรณีอุตสาหกรรมผักและผลไม้บรรจุกระป๋อง** ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทัย หิรัญโต. 2519. **สังคมวิทยาประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- โอกาส ชรรณวนิช. 2520. “ปัญหาสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร” สารสิ่งแวดล้อม 19-20 (1).
- Engle, T.L. and Snellgrove. 1969. **Psychology : Its Principle and Application**. 5th ed. New York: Harcomt, Brance, and World, Inc.
- Foster, C.R. 1952. **Psychology for Life Adjustment**. Chicago: American Technical Society.
- Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education**. New York: McGraw Hill Book Company.
- Kolesnik, W.L. 1970. **Education Psychologe**. 2d ed. New York: Mc Graw-Hill Book Company.
- Oskamp, S. 1997. **Attitude and Opinion**. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Shaw, M.E. and J.m.Wright. 1967. **Scale for the Measurement of Attitude**. New York: McGraw- Hill, Inc.
- Sumiya, M. 1963. **Social Impact of Industrialization in Japan**. Tokyo: Japanese National Commission for UNESCO.
- Smelser,N.J. 1972. “Structural Change Associated with Development in Organizational Issues” p.57 in M.S.Fon(ed). **Organization Issuees in Industrial Society**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Wahlman, B.B. 1973. **Dictionary of Behavior Science**. New York: Litton Education Publishing.

Webster. 1967. **Webster's Dictionary of the American Language**. New York: Compact School the World Publishing Company.

World Commission on Environment and Development. 1987. **Our Commission Future Oxford**. Oxford University press, 43.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรมของประชาชนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษา เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งแบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ใน การศึกษาระดับปริญญาโท ไม่ได้นำไปใช้ในการอื่นทั้งสิ้น
2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่านจะนำมาใช้ประโยชน์ในทางวิชาการเท่านั้น และจะไม่มี การนำข้อมูลไปเปิดเผยทั้งสิ้น กรุณาตอบคำถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ และขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เห็นว่าตรงกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- 18-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51-60 ปี
 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าประถมศึกษา
 ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อนุปริญญา หรือ ปวช./ปวศ.
 ปริญญาตรี

4. อาชีพ

- เกษตรกร เป็นเจ้าของที่ดินเอง
 เกษตรกร เช่าที่ดิน
 รับจ้าง
 ค้าขาย
 ข้าราชการ
 นักเรียน/นักศึกษา
 อื่นๆ.....

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 5,000 – 10,000 บาท
- 10,001 – 15,000 บาท
- 15,001 – 20,000 บาท
- 20,001 บาท ขึ้นไป

6. การเป็นสมาชิกกลุ่ม

กลุ่ม	เป็น	ไม่เป็น
1. กลุ่มเกษตรกร		
2. กลุ่ม อ.ส.ม.		
3. สหกรณ์การเกษตร		
4. สหกรณ์ออมทรัพย์		
5. ช.ก.ส.		
6. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		
อื่นๆ..... (ระบุ)		

7. ความถี่ในการติดตามข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

- สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์
- 4-5 ครั้ง ต่อสัปดาห์
- วันละ 1 ครั้ง
- วันละหลายๆครั้ง

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ข้อที่	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นอย่างมาก		
2	มนุษย์เป็นสิ่งแวดล้อมชนิดหนึ่งที่มีจะทำลายสิ่งแวดล้อม ระบบอื่นๆจนขาดดุลธรรมชาติ		
3	แม่น้ำลำธารนับเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบนิเวศวิทยา		
4	ท่านสามารถปล่อยน้ำทิ้งจากบ้านเรือนลงสู่แม่น้ำได้ เพราะน้ำจะพาพัดน้ำทิ้งเหล่านั้นไป		
5	การที่เราสามารถมองเห็นปลาที่ฉิวน้ำเป็นจำนวนมาก แสดงว่าแหล่งน้ำนั้นมี ความอุดมสมบูรณ์		
6	โรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำทำให้มีโลหะหนักสะสมอยู่ในแหล่งน้ำ เมื่อประชาชนซำซ่าไปอุปโภค บริโภค โลหะหนักเหล่านั้นจะสะสมอยู่ในร่างกาย		
7	น้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมถือว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้แม่น้ำลำคลองเน่าเสีย		
8	การนำพลาสติกที่ชำรุดแล้วไปกำจัด โดยการเผาไฟ เป็นวิธีการที่ถูกต้องและรวดเร็ว		
9	การใช้สารเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตในการทำการเกษตร ก่อให้เกิดการตกค้างและสะสมของสารเคมีในดินและแหล่งน้ำ		
10	การทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นการทํายาขุขลายภาพชีวิตของประชาชน		
11	จากการสังเกตพบปลาในแม่น้ำมีบาดแผลทั่วตัว และส่วนใหญ่ลอยขึ้นมาหายใจบนผิวน้ำ แสดงว่าน้ำในแหล่งน้ำนั้นเน่าเสีย		
12	น้ำในแม่น้ำลำคลองมีสีคล้ำและมีกลิ่นเหม็น แสดงว่าน้ำเน่าเสีย		
13	การตัดไม้ทำลายป่า ทำให้เกิดอุทกภัย แผ่นดินถล่ม และฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล		
14	การเผาทำลายฟางหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าว ทำให้อากาศเป็นพิษและทำลายหน้าดิน ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปลูกพืชไม่ได้ผลดี		
15	ดินที่อุดมสมบูรณ์คือดินที่อยู่ส่วนหน้า เนื่องจากมีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์		

ส่วนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อที่	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องสูญเสียสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต		
2	การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ		
3	การพัฒนาที่ยั่งยืนมีเป้าหมายเพื่อให้มนุษย์ดำรงอยู่กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมได้ โดยไม่ทำลายหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมมากเกินไป		
4	การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะต้องมาจากกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีที่สะอาด ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและไม่สร้างมลพิษในระยะต่อไป		
5	การพัฒนาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีจิตสำนึกและวิถีชีวิตที่เกื้อกูลต่อธรรมชาติ		
6	การรักษาสภาพแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน		
7	การที่โรงงานอุตสาหกรรมมีกระบวนการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำ ถือเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน		
8	การดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียงตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะที่ไม่ไปเบียดเบียนเอาทรัพยากรมาใช้มากเกินไป		
9	การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องเริ่มต้นที่การพัฒนาคนก่อนเพื่อให้คนเห็นถึงความสำคัญ ของทรัพยากรธรรมชาติและรู้ถึงผลของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลืองเพื่อเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล		
10	การปลูกฝังจิตสำนึกและให้ความรู้ด้านความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน		
11	ธรรมชาติเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน		
12	การใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย ซื่อสิ่งของเครื่องอำนวยความสะดวก เกินความจำเป็น ไม่ถือเป็นการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน		
13	การบริโภคสินค้าหรือบริการที่เกินพอดี เป็นแนวทางที่นำไปสู่การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
14	การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นรากฐานที่ทำให้คนในสังคมอยู่ดีมีสุขตลอดไป		
15	หัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ที่การมีส่วนร่วมของประชาชน		

ส่วนที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ข้อที่	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	คุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึงชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม		
2	ชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความเพียบพร้อม และสามารถดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมได้ ย่อมเป็นชีวิตที่มีคุณภาพ		
3	มนุษย์ควรปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้ โดยที่ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน		
4	คนในหมู่บ้านต้องมีความสามัคคีและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน จึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข		
5	คนในครอบครัวควรมีน้ำสะอาดเพียงพอสำหรับใช้อุปโภคและบริโภคตลอดปี		
6	สถานีอนามัยเป็นสถานที่ยุติภัยพยาบาลเบื้องต้นสำหรับคนในหมู่บ้าน		
7	ครอบครัวที่มีรถยนต์ใช้ หลายคันเป็นครอบครัวที่มีความสุข และคุณภาพชีวิตที่ดี		
8	ยาเสพติดเป็นปัญหาร้ายแรง ที่บั่นทอนคุณภาพชีวิตของคนในสังคม		
9	การทำงานมาก โดยไม่มีเวลาให้ครอบครัว แต่ได้รับเงินตอบแทนมาก ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น		
10	คุณภาพชีวิตที่ดีนั้น คือชีวิตที่มีความสุข สามารถปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมได้ โดยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน		
11	ความรักความอบอุ่นในครอบครัว เป็นรากฐานสู่สังคมที่ดี		
12	ครัวเรือนที่ไม่มีการรบกวนจากมลพิษ เป็นครัวเรือนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี		
13	คุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมไม่ทำตนให้เป็นปัญหาต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ		
14	การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแนวทางหนึ่งที่จะสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่อย่างพอเพียง ไม่สร้างหนี้ ชีวิตก็มีความสุข		
15	เด็กควรได้รับการศึกษา เพื่อใช้เป็นรากฐานในการดำเนินชีวิตที่ดี มีคุณภาพ		

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อโรงงานอุตสาหกรรม

ข้อคำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
ด้านรายได้					
1. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งบริเวณใกล้หมู่บ้าน ครอบครัวของท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี					
2. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้านครอบครัวของท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น					
3. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัวท่านดีขึ้น					
4. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน รายได้ส่วนใหญ่มาจากอาชีพประจำที่ท่านทำอยู่					
5. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้านทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น					
6. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้รายได้ของท่านเพิ่มขึ้น					
7. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน รายได้ที่ได้จากอาชีพประจำไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำ ให้มีหนี้					
8. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน ครอบครัวของท่านสามารถเพิ่มรายได้ มีเงิน เหลือไปชำระหนี้สิน					
9. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ครอบครัวของท่านมีอาชีพ เสริม ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น					
ด้านลักษณะการดำเนินชีวิต					
10. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวท่านมีความ ใกล้ชิดสนิทสนมกันดี					
11. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวท่านมีความ ใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลง					

ข้อคำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
12. โรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวท่านมีความใกล้ชิด สนิทสนมกันน้อยลง					
13. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันดี					
14. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิท สนมกันน้อยลง					
15. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้คนในหมู่บ้านมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกันน้อยลง					
16. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน สาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา โทรศัพท์ ถนน เข้าหมู่บ้าน ยังไม่มีการพัฒนา					
17. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้ บริเวณหมู่บ้าน สาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา โทรศัพท์ ถนนเข้าหมู่บ้าน มีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น					
18. โรงงานอุตสาหกรรมมีส่วนช่วยในการพัฒนา สาธารณูปโภคในชุมชน					
19. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน การดำเนินชีวิตของท่านเป็นไปอย่างเรียบง่าย					
20. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้ บริเวณหมู่บ้าน การดำเนินชีวิตของท่านมีแบบแผน และมีความทันสมัยเพิ่มมากขึ้น					
21. โรงงานอุตสาหกรรมมีส่วนช่วยให้การดำเนินชีวิต ของท่านมีแบบแผนและมีความทันสมัยเพิ่มมากขึ้น					
22. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน ท่านมีสุขภาพดี					
23. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน สุขภาพของท่านแย่ลง					

ข้อคำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
24. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ท่านมีสุขภาพแย่ลง					
25. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน มีการอพยพคนวัยแรงงานไปในเมือง					
26. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน คนวัยแรงงานกลับมาทำงานในหมู่บ้าน มากขึ้น					
27. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้คนวัยแรงงานกลับมา ทำงานในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น					
ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม					
28. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน น้ำที่ใช้อุปโภคบริโภคเพียงพอต่อความต้องการ ของคนในหมู่บ้าน					
29. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน น้ำที่ใช้อุปโภค บริโภค มีไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของคนในหมู่บ้าน					
30. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำที่ใช้ในการอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในหมู่บ้าน					
31. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้านสะอาด เหมาะที่จะ นำไปใช้ในการอุปโภคและบริโภค					
32. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้านเน่าเสีย ไม่สามารถ นำไปใช้ในการอุปโภคและบริโภคได้					
33. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้น้ำในแม่น้ำของหมู่บ้าน เน่าเสีย					
34. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน ไม่มีปัญหาขยะมูลฝอย					
35. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณ หมู่บ้าน ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น					

ข้อคำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
36. โรงงานอุตสาหกรรมทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น					
37. ก่อนมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ท่านไม่โดนรบกวนจากมลภาวะทางเสียง					
38. ภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งใกล้บริเวณหมู่บ้าน ท่านถูกรบกวนจากมลภาวะทางเสียง					
39. โรงงานอุตสาหกรรมก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง					
40. โรงงานอุตสาหกรรมเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาชุมชนแออัดในหมู่บ้าน					